

Uchwała Nr XL/705/10
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 9 sierpnia 2010r.

w sprawie przyjęcia raportu z realizacji Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006-2013.

Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt. 4, ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1590 z póź. zm.) w związku z art. 35 ust. 1, pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008r. Nr 14, poz. 92 z późniejszymi zmianami), uchwały Nr XXXVII/440/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013 uchwała się, co następuje:

§1

Przyjmuje się raport z realizacji Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu za rok 2009, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Sejmiku

Tadeusz Kowalczyk

UZASADNIENIE

Uchwałą Nr XXXVII/440/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 kwietnia 2006r. przyjęto do realizacji Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006- 2013. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej pełni funkcję koordynatora działań w zakresie realizacji Programu.

W związku z tym w komórce wiodącej dokonano oceny sytuacji osób niepełnosprawnych w obszarze zadań zrealizowanych przez podmioty wskazane jako instytucje realizujące program oraz jako instytucje wspierające podejmowane działania.

Opracowany raport zawiera wskaźniki ilościowe i jakościowe odzwierciedlające sytuację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych w społeczeństwie.

**ZARZĄD WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

**RAPORT Z REALIZACJI WOJEWÓDZKIEGO
PROGRAMU WYRÓWNYWANIA SZANS OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA
ICH WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU
NA LATA 2006 – 2013**

RAPORT ZA 2009 ROK

Spis treści

Wstęp i przedmiot raportu	3
I. Podmioty wskazane jako realizatorzy Wojewódzkiego Programu	
Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich	
Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013	6
1. Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki	6
2. Wojewódzki Urząd Pracy	11
3. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	16
4. Departament Infrastruktury	19
5. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej	21
5.1 Ochrona zdrowia – profilaktyka, leczenie, rehabilitacja medyczna	21
5.2 Pomoc Społeczna	57
Podsumowanie	82
Wykaz tabel	84
Wykaz wykresów	86

Opracowanie zbiorcze:
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej

Wstęp

Uchwałą Nr XXXVII/440/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 kwietnia 2006 r. przyjęto Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013. Program określa podstawowe cele i zadania w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu. Przedmiotem Programu są możliwości kreowania rozwiązań środowiskowych, które mają spowodować włączenie osób niepełnosprawnych w społeczne i ekonomiczne życie.

Tworzenie takich warunków lokalnych, które umożliwią osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym takie samo jak osobom sprawnym, jest podstawą wszelkich działań kierowanych do tej grupy ludzi.

Zakres i formy opieki państwa nad osobami niepełnosprawnymi, przede wszystkim zapewnienie pełnej ogólnodostępnej, całościowej rehabilitacji jest zadaniem niezwykle trudnym do realizacji. Wynika to m.in. z faktu, iż problematyka ta z jednej strony jest sferą wielopłaszczyznową, obejmującą swym zasięgiem praktycznie wszystkie działy państwa, od finansów począwszy a na budownictwie skończywszy. Ponadto istotny wpływ ma niska świadomość problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych, nie tylko w społeczeństwie, ale nawet wśród instytucji które podejmują różnego rodzaju decyzje dotyczące tego środowiska osób niepełnosprawnych.

Analizę problemu niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim przeprowadzono na podstawie niżej wymienionych opracowań:

- Osoby Niepełnosprawne w Polsce, Opracowanie analityczno – tabelaryczne Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Pełnomocnik Rządu Do Spraw Osób Niepełnosprawnych
- Osoby niepełnosprawne oraz ich gospodarstwa domowe
- Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, Publikacja Głównego Urzędu Statystycznego, Warszawa

Ponadto źródłem poznania były dokumenty sprawozdawcze z instytucji orzekających o niepełnosprawności, takich jak: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Oddziały Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W świetle tych dokumentów rozpoznano dynamikę narastania problemu niepełnosprawności.

W planowaniu zadań na okres realizacji programu uwzględniono kierunki działań wyznaczone w

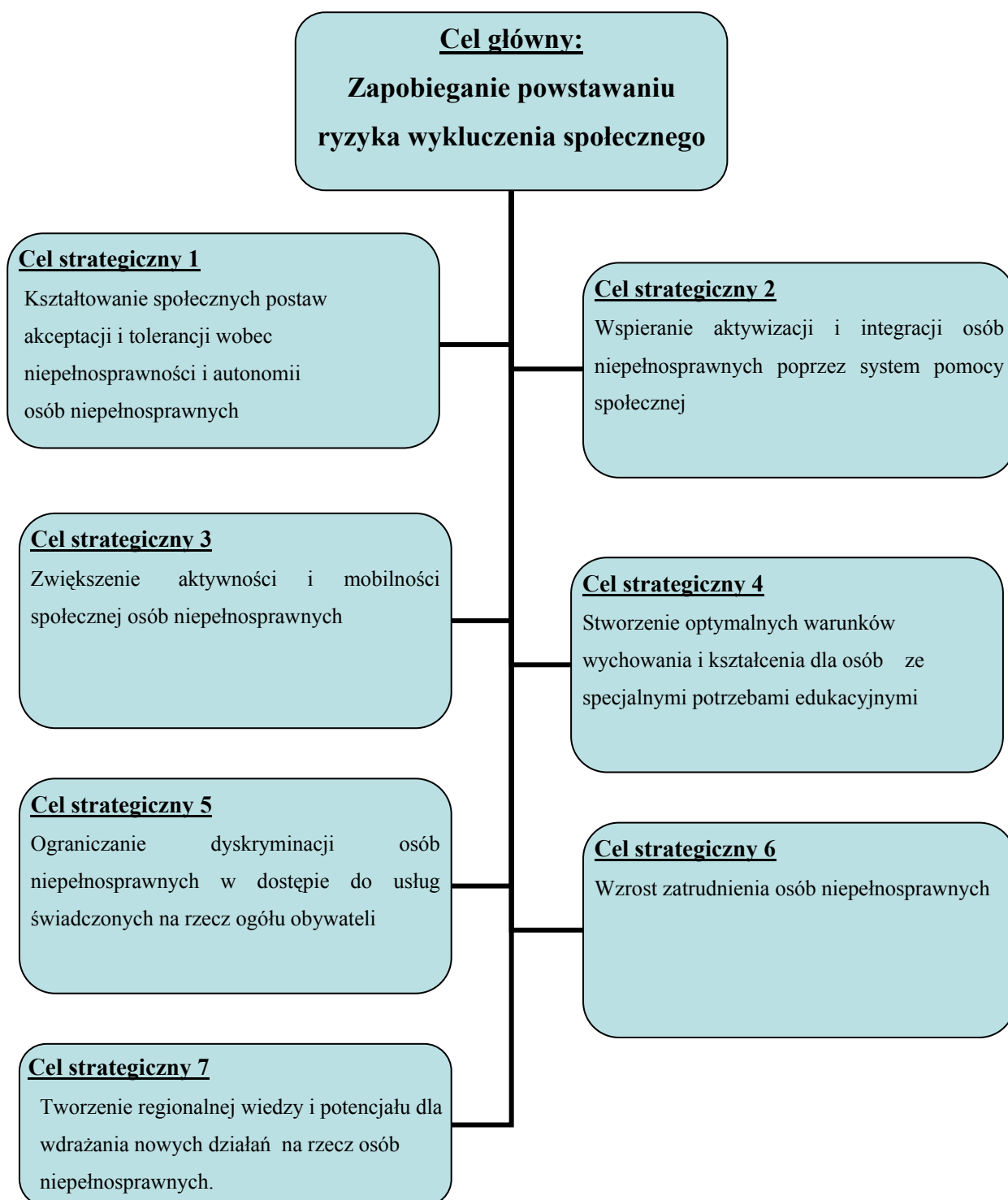
aktualnych krajowych dokumentach strategicznych oraz przewidywanych do realizacji od 2007 roku, między innymi w Narodowej Strategii Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013.

Zadania określone w Programie wymagają współpracy różnych struktur władzy i różnych instytucji społecznych. Wśród instytucji realizujących program wiodącą rolę pełni Samorząd Województwa wraz z jednostkami organizacyjnymi. Jako instytucje wspierające zaproszono do współpracy przede wszystkim Państwowy Fundusz rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, samorządy terytorialne, organizacje pozarządowe.

Zgodnie z kierunkiem zmian w obszarze polityki społecznej w programie położono nacisk na wspieranie działań mających na celu usamodzielnianie i aktywizację osób niepełnosprawnych, w tym aktywizację społeczną i zawodową, wprowadzenie na rynek pracy, działania na rzecz podniesienia poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych, rozszerzenie współpracy instytucji z organizacjami pozarządowymi oraz racjonalne, efektywne wykorzystanie środków krajowych i unijnych.

Do pomiaru zrealizowanych działań zastosowane zostały wskaźniki jakościowe i ilościowe wytypowane jako standardowe do opisu sytuacji w fazie postępowania diagnostycznego oraz prezentowane w programie jako narzędzie potwierdzające wdrożenie określonego rodzaju działania. Dane monitoringowe uwzględniają bezpośrednie działania Samorządu Województwa, realizowane przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi a także z organizacjami pozarządowymi. Na tych samych zasadach gromadzone są informacje z samorządów terytorialnych

Określono następujące cele strategiczne Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013 (schemat str.5).

Stosownie do zapisów zawartych w Wojewódzkim Programie Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013, po zakończeniu każdego roku poszczególne Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, wskazane jako podmioty realizujące program, opracowują na podstawie zebranych informacji raporty cząstkowe i przekazują je do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej i Zdrowotnej, który sporządza raport zbiorczy z realizacji w/w Programu.

I. Podmioty wskazane jako realizatorzy Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013

1. Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki

Przedmiotowy Departament odpowiedzialny za realizację zadań i wskaźników zawartych w celu strategicznym nr 4 tj. *stworzenie optymalnych warunków wychowania i kształcenia dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, a także za cel strategiczny nr 5 tj. *ograniczenie dyskryminacji osób niepełnosprawnych w dostępie do usług świadczonych na rzecz ogółu obywateli*.

Kultura

Wśród wojewódzkich instytucji kultury obiektem najlepiej przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych jest zaprojektowany zgodnie z wymogami w tym zakresie budynek Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej. Nie posiada żadnych barier architektonicznych uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie ze zbiorów bibliotecznych. Wojewódzka Biblioteka Publiczna posiada również terminal z katalogiem elektronicznym i stanowisko komputerowe ze specjalnym oprogramowaniem oraz zbiory multimedialne (filmy, muzyka, kasety z książką mówioną oraz audiobooki).

W Muzeum Narodowym w Kielcach, w dawnym Pałacu Biskupów Krakowskich, w celu likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych, zamontowano w 2009 roku dźwig platformy schodowej oraz wykonano pochylnie i zlikwidowano progi. Łączny koszt prac wyniósł 358.043,43 zł. Natomiast Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku przystosowane jest do zwiedzania przez niepełnosprawnych tylko w części parterowej. Merytoryczna oferta instytucji skierowana w 2009 roku do osób niepełnosprawnych (oprócz oferty stałej) to warsztaty i wystawa drzeworytnicza oraz publikacja w języku Braille'a, (łączny koszt 26,331 zł).

Muzeum Wsi Kieleckiej zakupiło przenośne rampy wejściowe, podjazdy i przystosowało toalety.

W Teatrze im. St. Żeromskiego inwestycje przystosowujące obiekt dla potrzeb osób niepełnosprawnych są niemożliwe ze względu na ochronę konserwatorską i zabytkowy charakter budynku.

Filharmonia Świętokrzyska nie posiada jeszcze własnej siedziby, a jej tymczasowa (Kieleckie Centrum Kultury) jest wyposażona w niezbędne urządzenia i rozwiązania architektoniczne.

System zniżek dla osób niepełnosprawnych funkcjonuje w Teatrze im. S. Żeromskiego oraz Filharmonii Świętokrzyskiej im. O. Kolberga. W Muzeum Narodowym zorganizowane grupy osób

niepełnosprawnych mogą liczyć na bezpłatne zwiedzanie. Muzeum Wsi Kieleckiej stosuje zniżki dla osób niepełnosprawnych, natomiast wycieczki organizacji zajmujących się tymi osobami są zwolnione z opłat.

Wojewódzki Dom Kultury prowadzi działalność bezpłatną dla wszystkich- z wyjątkiem kina (cena biletu od 8 do 10 zł, ponieważ warunki, jakie stawiają dystrybutorzy filmów wykluczają udzielenie zniżek).

Spośród pracowników instytucji kultury, w zakresie współpracy z osobami niepełnosprawnymi przeszkolono w 2009 roku 6 osób (WBP i MWK).

W ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań z zakresu kultury w 2009 roku oferty związane z działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły 2 organizacje:

- ✓ Stowarzyszenie Polskich Artystów Plastyków w Warszawie – na zadanie pn. „*Plener-warsztaty artystyczne „Piękno Ziemi Świętokrzyskiej” Kalków-Godów*”,
- ✓ Stowarzyszenie na Rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej „SZANSA” – na zadanie pn. *VII Ogólnopolskie Spotkania Artystyczne Osób Niepełnosprawnych „Z muzyką przez życie”*.

Łączne dofinansowanie tych zadań wyniosło 12.500,- zł, a uczestniczyło w nich 620 osób.

Oprócz tych stowarzyszeń dotację w wysokości 1.500,- zł otrzymał Staszowski Ośrodek Kultury, na zadanie pn. *VIII Festiwal Działań Artystycznych Osób Niepełnosprawnych Staszów 2009*. W Festiwalu wzięło udział ok. 900 osób.

Oświata

W sferze edukacji najszerszą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych prowadzi Zespół Szkół Specjalnych przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze. W 2009 roku zorganizowano:

1. Cykl imprez integracyjnych z dziećmi ze Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Uśmiech” z Radomia, dziećmi autystycznymi z Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Terapeutyczno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem w Kielcach, młodzieżą ze Szkolnego Klubu Europejskiego *Euro – Gim*, działającego przy Publicznym Gimnazjum Nr 2 w Końskich oraz z biskupem i „Stowarzyszeniem Rodzin i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa” z Radomia.
2. Spotkanie z delegacją młodzieży z Litwy, Francji, Włoch i Bułgarii.
3. Udział wychowanków ZSS w zabawie integracyjno – środowiskowej „Festyn Rodzina”, zorganizowanej przez sołectwo Czarniecka Góra, gdzie uczniowie zaprezentowali występ artystyczny i brali udział we wszystkich konkursach, zdobywając liczne nagrody.
4. Systematyczne spotkania uczniów i wychowanków ZSS z Nadleśnictwem Stąporków, Policją oraz Strażą Pożarną.
5. Warsztaty artystyczne z twórcami ludowymi, podczas których dzieci mogły zapoznać się z różnymi technikami i materiałami plastycznymi.
6. Spotkanie z zespołem folklorystycznym „Smykowanica” ze Smykowa.
7. Udział uczniów i wychowanków ZSS w konkursach i zabawach o różnorodnej tematyce, m.in.:
 - ✓ konkursy plastyczno – techniczne („Skarby jesieni”, „Konkurs na najładniejszy różaniec”, „Drzewa w jesiennej szacie”, „Kartki i stroiki świąteczne”, „Najciekawsza ilustracja do lektury”, „Strona tytułowa do ulubionej książki”),
 - ✓ konkursy o tematyce ekologicznej,
 - ✓ konkursy przedmiotowe: „Tydzień Kultury Języka Polskiego”, historyczny - w 90. rocznicę odzyskania niepodległości”, drużynowy konkurs przedmiotowy, konkurs poetycki, „ABC wiedzy o książce”, wokalnie – muzyczne (szkolny konkurs karaoke),

- ✓ konkursy rekreacyjno – sportowe: z okazji Dnia Dziecka, turnieje szachowe, rozgrywki w tenisie stołowym.
- 8. Udział uczniów w konkursie plastycznym „Jestem Obywatelem Unii Europejskiej – Bruksela 2009”, organizowanym przez Urszulę Gacek – posła do Parlamentu Europejskiego.
- 9. Udział w przedstawieniach teatralnych, akademiach i apelach okolicznościowych z udziałem zaproszonych gości, co pozwala rozwijać zdolności i umiejętności artystyczne dzieci, uczy radzenia sobie w sytuacjach stresowych.
Prace uczniów i wychowanków Zespołu Szkół Specjalnych promowane są poprzez udział w różnych konkursach i sympozjach organizowanych m.in. przez Kuratorium Oświaty w Kielcach, Starostwo Powiatowe w Końskich, Nadleśnictwo Stąporków, Sanepid Końskie, PTTK.

Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach zrealizowało w 2009 roku projekt „Otwarta twoja kariera”. Ideą projektu było uwrażliwienie uczniów i ich otoczenia (nauczycieli, rodziców) na potrzebę właściwego zaplanowania przyszłości zawodowej młodego pokolenia. Projekt był adresowany do nauczycieli i uczniów wszystkich szkół województwa świętokrzyskiego, ze szczególnym uwzględnieniem szkół integracyjnych i specjalnych. Udział w nim wzięły m.in. specjalne ośrodki szkolno wychowawcze dla dzieci z lekką niepełnosprawnością ruchową z terenu województwa świętokrzyskiego.

W 2009 roku rozpoczął się również konkurs „Poznaj swój wybrany zawód” (zakończenie w 2010 roku), w którym udział wzięły dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego z Podzamcza Chęcińskiego.

Ponadto z budżetu Samorządu Województwa przeznaczane są środki finansowe na zadania z zakresu nauki, edukacji, oświaty i wychowania, realizowane m.in. przez organizacje pozarządowe. W 2009 roku dotacje otrzymały:

1. Caritas Diecezji Sandomierskiej na dofinansowanie zadań:
 - ✓ „Świętokrzyskie - Nasza mała ojczyzna” – program edukacji regionalnej uczniów z niepełnosprawnością intelektualną (2.000,- zł). Celem zadania było zapoznanie z regionem świętokrzyskim poprzez organizację wycieczek w atrakcyjne miejsca regionu (m.in. Bałtów – Park Jurajski, Muzeum Historyczno – Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim) dla uczniów Ośrodka „Radość Życia”. W programie udział wzięło 110 uczniów niepełnosprawnych województwa świętokrzyskiego.
 - ✓ Przegląd twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych z powiatu sandomierskiego „My też potrafimy” (1.500 zł).
2. Świętokrzyskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Kielcach na organizację warsztatów artystycznych „Wierna’2009” (3.000,- zł). W warsztatach wzięły udział 62 osoby.

Kultura fizyczna i sport

Jednym z czynników warunkujących polepszenie sprawności ogólnej, jak również możliwości rehabilitacji osób niepełnosprawnych jest udział w różnych formach aktywności fizycznej oraz w imprezach sportowych, których organizatorami są stowarzyszenia i organizacje pożytku publicznego. Samorząd Województwa Świętokrzyskiego współpracuje ze stowarzyszeniami, które zgodnie z zapisami statutowymi, mają za zadanie pomagać oraz rozwijać aktywność sportową i rehabilitację wśród ww. osób. Corocznie z budżetu województwa na organizację imprez sportowo-rekreacyjnych przeznaczane są środki finansowe, o które starają się potencjalni beneficjenci na podstawie przepisów

ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (konkursy). Z takimi ofertami występują: Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji „Start”, Olimpiady Specjalne Oddział Regionalny Polska – Świętokrzyskie, Polskie Towarzystwo Społeczno Sportowe „Sprawni Razem” Świętokrzyski Oddział Wojewódzki oraz ośrodki terapii zajęciowej. W roku 2009 wymienione stowarzyszenia i placówki otrzymały środki finansowe w łącznej wysokości 147.000 zł.

Najwięcej ofert konkursowych na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu osób niepełnosprawnych składa Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji „Start”. Ono też otrzymuje największe środki finansowe na realizację tych zadań. Najbardziej prężnymi organizatorami kultury fizycznej i sportu dla osób niepełnosprawnych są Olimpiady Specjalne Oddział Regionalny Polska – Świętokrzyskie, Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji „Start” i Polskie Towarzystwo Społeczno Sportowe „Sprawni Razem” Świętokrzyski Oddział Wojewódzki. Poza imprezami masowymi ogólnodostępnymi, ww. stowarzyszenia organizują szereg imprez ogólnopolskich i międzynarodowych w takich dyscyplinach jak: lekkoatletyka, łucznictwo, siatkówka na siedząco, szachy, piłka nożna, trójbój siłowy.

Działalność sportową osób niepełnosprawnych wspierają również inne stowarzyszenia takie jak: Ludowe Zespoły Sportowe, Szkolny Związek Sportowy oraz poszczególne związki sportowe uczestnicząc w organizacji olimpiad i festynów rekreacyjnych.

Województwo Świętokrzyskie w roku 2009 roku było gospodarzem Ogólnopolskich Igrzysk Olimpiad Specjalnych Polska – Świętokrzyskie, w których udział wzięło ponad 2000 uczestników.

Istotnym zagadnieniem jest likwidacja barier architektonicznych, w celu przystosowania istniejącej bazy sportowej dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2009 roku, spośród zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach *Programu rozwoju bazy sportowej w województwie świętokrzyskim*, oddano do użytku jeden zmodernizowany stadion sportowy w Sandomierzu, natomiast w ramach *Programu budowy kompleksów sportowych pn. „Moje Boisko – Orlik 2012”* oddano do użytku 9 obiektów. Wszystkie nowo oddawane obiekty spełniają wymogi i są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Gorzej prezentują się obiekty sportowe, które powstały w latach poprzednich tj. przed rokiem 1994, gdzie te bariery występują i nie są likwidowane ze względu na szczupłość środków w budżetach samorządów.

Turystyka

Każdego roku w regionie świętokrzyskim odbywa się kilkadziesiąt imprez turystyki aktywnej i kwalifikowanej organizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe oraz pożytku publicznego. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w drodze otwartego konkursu przyznaje co roku ww. organizacjom dotacje w formie wsparcia na organizację imprez turystyki aktywnej, kwalifikowanej, w tym imprez przeznaczonych również dla osób niepełnosprawnych.

Wśród organizacji, które w 2009 roku otrzymały wsparcie finansowe było Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji „Start”, które od ponad 40 lat jest organizatorem Ogólnopolskiego Integracyjnego Rajdu Pieszego po Górach Świętokrzyskich oraz po raz drugi Świętokrzyskiego Rajdu Pieszego po Górach Świętokrzyskich.

Celem Zrzeszenia jest organizowanie i rozwijanie powszechnej kultury fizycznej, rehabilitacji, turystyki i wypoczynku wśród osób niepełnosprawnych, członków i sympatyków z terenu województwa Świętokrzyskiego.

W obu imprezach łącznie udział wzięły 144 osoby, w tym opiekunowie.

2 Wojewódzki Urząd Pracy

1. Poziom bezrobocie

Na koniec grudnia 2009 roku w rejestrach pozostawało 3.564 bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 4,3% ogółu bezrobotnych (*w kraju - 5,0%*). Większość stanowili mężczyźni (50,8%).

W porównaniu do grudnia 2008 roku omawiana grupa bezrobotnych zwiększyła się o 800 osób (o 28,9%), a ich udział o 0,7 punktu procentowego.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych było 1.288 osób zamieszkałych na wsi (36,1%) i 2.276 mieszkańców miast (63,9%).

Prawo do zasiłku posiadało 816 osób (22,9%), natomiast bez prawa do zasiłku pozostawało 2.748 osób (77,1%).

W 2009 roku **włączono do ewidencji osób niepełnosprawnych 5.532 bezrobotnych**. Udział kobiet wyniósł 48,6% (2.686 osób), a mężczyzn 51,4% (2.846 osób).

W tym samym okresie wyłączono z ewidencji 4.555 bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym z powodu podjęcia pracy **1.581 (34,7% odpływu)**.

Staż rozpoczęły 384 osoby, szkolenia - 170 osób, natomiast do prac społecznie użytecznych skierowano 71 osób.

W ewidencji powiatowych urzędów pracy, poza osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne niepełnosprawne, znajdowało się **809 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu**.

2. Oferty pracy

Na przestrzeni 2009 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **465 ofert pracy** dla osób niepełnosprawnych. Stanowiły one 1,2% ogólnej liczby ofert w województwie.

Z sektora prywatnego pochodziły 434 oferty, tj. 93,3% **wszystkich ofert**. Większość propozycji zatrudnienia dotyczyła pracy subsydiowanej - **309 ofert (66,5% ogółu)**.

3. Podjęcia pracy

W 2009 roku **pracę podjęło 1.581** niepełnosprawnych bezrobotnych. Większość podjęła zatrudnienie niesubsydiowane - 1.068 osób, tj. 67,6%, natomiast z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 513 osób (32,4%).

Pracę podjęło 835 mężczyzn (52,8%) i 746 kobiet (47,2%). W analizowanej grupie znacznie więcej było mieszkańców miast - 948 osób (60,0%) niż wsi - 633 osoby (40,0%).

4. Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności

Według wieku

W końcu 2009 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najwięcej było osób w wieku **45-54 lata - 1.402**, tj. **39,3%** ogółu.

Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni w wieku **35- 44 lata**, tj. **675 osób (18,9%)**.

Udział bezrobotnych w wieku **55-59 lat** wyniósł **16,5%** (586 osób), w wieku **25-34 lata - 14,4%** (514 osób), w wieku **18-24 lata - 8,1%** (287 osób).

Tabela 1 Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. wieku.

	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	w %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	w %
Ogółem	3 564	100,0	809	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	287	8,1	40	4,9
25 - 34	514	14,4	146	18,0
35 - 44	675	18,9	142	17,6
45 - 54	1 402	39,3	245	30,3
55 - 59	586	16,5	163	20,2
60 lat i więcej	100	2,8	73	9,0

Według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym - 34,8%** (1.241 osób) oraz **podstawowym i podstawowym nieukończonym - 27,8%** (990 osób). Łącznie udział tych dwóch grup wyniósł **62,6%** ogółu zarejestrowanych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**22,6%**) oraz średnim ogólnokształcącym (**9,1%**). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem wyższym (**5,0%**) i gimnazjalnym (**0,7%**).

Tabela 2 Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	w %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	w %
Ogółem	3 564	100,0	809	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	180	5,0	88	10,9
- policealnym i średnim zawodowym	804	22,6	209	25,8
- średnim ogólnokształcącym	323	9,1	58	7,2
- zasadniczym zawodowym	1 241	34,8	249	30,8
- gimnazjalnym	26	0,7	6	0,7
- podstawowym i podstawowym nieukończonym	990	27,8	199	24,6

Według stażu pracy

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej osób posiadało długi staż pracy od **10 do 20 lat (21,7%)** oraz od **20 do 30 lat (21,1%)**. Od **1 do 5 lat** pracowało **16,4%** ogółu.

Stażu pracy nie posiadało **12,5%** bezrobotnych niepełnosprawnych.

Tabela 3 Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. stażu pracy.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	3 564	100,0	809	100,0
z tego				
do 1 roku	380	10,7	88	10,9
1 - 5	583	16,4	100	12,4
5 - 10	455	12,8	79	9,8
10 - 20	774	21,7	120	14,8
20 - 30	752	21,1	80	9,9
30 lat i więcej	173	4,8	17	2,1
bez stażu	447	12,5	325	40,1

Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2009 roku **1.372 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **38,5%** oczekiwało na pracę **ponad rok**, z tego:

- **748 osób**, tj. **21,0%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **624 osoby**, tj. **17,5%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

Bez pracy od **6 do 12 miesięcy** pozostawało **21,1%**, od **1 do 3 miesięcy** - **16,4%** i od **3 do 6 miesięcy** - **16,3%** ogółu.

Tabela 4 Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. czasu pozostawania bez pracy.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni niepełnosprawni	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach						
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24	w tym: długotrwale pozostający pracy
OGÓŁEM	3 564	274	585	582	751	624	748	1 372

Według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

W końcu 2009 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

- znaczny - 62 osoby, tj. 1,7%,
- umiarkowany - 1.290, tj. 36,2%,
- lekki - 2.212, tj. 62,1%.

W porównaniu do 2008 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych niepełnosprawnych z lekkim stopniem niepełnosprawności o 455 osób, ze stopniem umiarkowanym o 333 osoby i znacznym o 12 osób.

Największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby:

- w wieku 45-54 lata (**39,3%**) i 35-44 lata (**18,9%**),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**34,8%**) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym (**27,8%**),
- pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy (**21,1%**) oraz powyżej 24 miesięcy (**21,0%**),
- z lekkim stopniem niepełnosprawności (**62,1%**).

Efektywność zatrudnieniowa szkoleń dla bezrobotnych niepełnosprawnych

Poniższe zestawienie przedstawia efektywność zatrudnieniową szkoleń dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych. W 2009r. w Województwie rozpoczęło szkolenia łącznie 142 osoby z czego najwięcej w mieście Kielce – 45 osób i Ostrowcu Świętokrzyskim – 33 osoby. Najniższa aktywność wystąpiła w Busku Zdroju – 1 osoba, Opatowie – 1 osoba oraz w Pińczowie. Natomiast najwięcej osób podjęło zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu kursu w mieście Kielce – 9 osób i w Ostrowcu Świętokrzyskim – 7 osób.

Tabela 5 Efektywność zatrudnieniowa szkoleń dla bezrobotnych niepełnosprawnych w 2009 roku

Powiatowe Urzędy Pracy	Osoby bezrobotne niepełnosprawne, które:			
	rozpoczęły szkolenie	ukończyły szkolenie	podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	efektywność szkoleń w %
0	1	2	3	4
WOJEWÓDZTWO	142	142	30	21,1
1. Busko - Zdrój	1	1	1	100,0
2. Jędrzejów	2	2	2	100,0
3. Kazimierza Wlk.	0	0	0	-
4. Kielecki	23	23	3	13,0
5. m. Kielce	45	45	9	20,0
6. Końskie	2	2	1	50,0
7. Opatów	1	1	0	0,0
8. Ostrowiec Św.	33	33	7	21,2
9. Pińczów	1	1	1	100,0
10. Sandomierz	5	5	1	20,0
11. Skarżysko - Kam.	12	12	3	25,0
12. Starachowice	5	5	0	0,0
13. Staszów	10	10	1	10,0
14. Włoszczowa	2	2	1	50,0

Z poniższego zestawienia wynika, iż spośród bezrobotnych osób niepełnosprawnych największą grupę stanowią mieszkańcy miast. Pod względem liczebności największą grupę stanowią długotrwale pozostający bez pracy mieszkańcy miast a następnie wsi. Drugą pod względem liczebności są bezrobotne osoby niepełnosprawne zamieszkujące miasta oraz pozostające bez pracy od roku do dwóch lat.

Najmniej liczną grupą są niepełnosprawni mieszkańcy wsi pozostający bez zatrudnienia do 1 roku.

Tabela 6 Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy i miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni niepełnosprawni	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach						w tym: długotrwale pozostający bez pracy
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24	
OGÓLEM	3 564	274	585	582	751	624	748	1 372
<i>z tego miejsce zamieszkania:</i>								
miasto	2 276	177	351	360	516	395	477	872
wieś	1 288	97	234	222	235	229	271	500

3. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Programy celowe realizowane przez Oddział Świętokrzyski PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie województwa świętokrzyskiego

- ✓ program „**Student II – kształcenia ustawiczne osób niepełnosprawnych**”, osoby te korzystały z dofinansowania do kosztów nauki (czesne, dojazdy, zakwaterowanie, zakup pomocy naukowych), a także uczestniczyły w zajęciach mających a celu poprawienie sprawności fizycznej i psychicznej,
- ✓ w ramach realizacji zadania ustawowego wspierającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych w ramach „**Systemu Obsługi Dofinansowań**” zrekompensowano podwyższone koszty zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- ✓ w ramach programu „**Wyrównywanie różnic między regionami**” tworzono stanowiska pracy,
- ✓ w ramach programu „**Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej**” refundowano koszty zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- ✓ program „**Partner III**” wsparcie projektów realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych przez organizacje pozarządowe, systematyczne wspieranie działalności organizacji pozarządowych w zakresie rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej,
- ✓ „**Program Ograniczania Skutków Niepełnosprawności**” – celem programu jest szybka aktywizacja zawodowa i społeczna osób, które utraciły sprawność organizmu oraz przyspieszenie procesu ich adaptacji poprzez wspieranie przedsięwzięć zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- ✓ Program „**Uczeń na wsi**” – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie i miejsko-wiejskie,
- ✓ Program „**Pegaz 2003**” – aktywizowanie osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych i w komunikowaniu się: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu, zakupie sprzętu komputerowego i wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz likwidacja barier transportowych osób niepełnosprawnych – uczestników warsztatów terapii zajęciowej,
- ✓ Program „**Komputer dla Homera**” pomoc finansowa dla osób niewidomych i niedowidzących w zakupie nowoczesnego, podstawowego oraz specjalistycznego sprzętu komputerowego i elektronicznego wraz z odpowiednim oprzyrządowaniem i oprogramowaniem umożliwiającym zatrudnienie i samodzielną pracę w różnych dziedzinach, naukę oraz zdobycie wiedzy oraz zdobycie umiejętności pozwalających na usamodzielnienie się,
- ✓ Zwrot kosztów budowy i rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu pracy chronionej, transportowych i administracyjnych zgodnie z **art. 32** ustawy o rehabilitacji,
- ✓ Zadania zlecane organizacjom pozarządowym w zakresie rehabilitacji społecznej w ramach **art. 36** ustawy o rehabilitacji.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programów

- ✓ program „**Student II – kształcenia ustawiczne osób niepełnosprawnych** – **2.112.726,26 zł** – **środki własne**,
- ✓ w ramach realizacji zadania ustawowego wspierającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych w „**Systemie Obsługi Dofinansowań**” system jest obsługiwany centralnie w związku z czym nie ma możliwości oszacowania wydatkowanej kwoty na terenie województwa świętokrzyskie - **środki własne**,
- ✓ w ramach programu „**Wyrównywanie różnic między regionami**” – Obszar A. **1.237.936,99 zł**, obszar B – **680.085,62** obszar D – **179.314,33,00 zł** – **środki własne**,
- ✓ w ramach programu „**Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej**” – **394.422,38 zł** – **środki własne**,
- ✓ program „**Partner III**” - dofinansowano działalność organizacji pozarządowych w zakresie rehabilitacji na kwotę – **246.793,00 zł** – **środki własne**
- ✓ „**Program Ograniczania Skutków Niepełnosprawności**” – dofinansowanie projektów zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności, szybkiego powrotu do aktywizacji zawodowej i społecznej osób, które utraciły sprawność organizmu oraz przyspieszenie procesu ich adaptacji na kwotę **1.664.679,39 zł** – **środki własne**,
- ✓ Program „**Uczeń na wsi**” – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Przekazano do gmin środki w wysokości **5.014.929,00 zł** w obszarze A ,
- ✓ Program „**Pegaz 2003**” – dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do samochodu, zakupu sprzętu komputerowego i wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B na kwotę **2.439.497,97 zł** – **środki własne**,
- ✓ Program „**Komputer dla Homera**” dofinansowanie zakupu podstawowego oraz specjalistycznego sprzętu komputerowego i elektronicznego na kwotę **1.355.078,44 zł** – **środki własne**,
- ✓ Zwrot kosztów budowy i rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu pracy chronionej, transportowych i administracyjnych zgodnie z **art. 32** ustawy o rehabilitacji. – **62.009,83 zł**- **środki własne**,
- ✓ Zadania zlecane organizacjom pozarządowym w zakresie rehabilitacji społecznej w ramach **art. 36** ustawy o rehabilitacji – **2.525.140,81 zł** – **środki własne**.

Liczba beneficjentów ostatecznych korzystających z dofinansowania w ramach programów

- ✓ program „**Student II – kształcenia ustawiczne osób niepełnosprawnych**”, objęto **453** osób niepełnosprawnych ,
- ✓ w ramach realizacji zadania ustawowego wspierającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych w „**Systemie Obsługi Dofinansowań**” w ponad **450** instytucjach zrekompensowano koszty zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- ✓ w ramach programu „**Wyrównywanie różnic między regionami**” zrealizowano **31** projekty służące potrzebom osób niepełnosprawnych,
- ✓ w ramach programu „**Osoby niepełnosprawne w służbie publicznej**” refundowano koszty zatrudnienia **46** osób niepełnosprawnych ,
- ✓ program „**Partner III**” dofinansowano **4** projektów organizacji pozarządowych w zakresie rehabilitacji zawodowej, społecznej i leczniczej,
- ✓ „**Program Ograniczania Skutków Niepełnosprawności**” – dofinansowano **13** projektów zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności szybkiego powrotu do aktywizacji zawodowej i społecznej osób, które utraciły sprawność organizmu oraz przyspieszenie procesu ich adaptacji,
- ✓ Program „**Uczeń na wsi**” – w programie wzięło udział **85** gmin, które przekazało środki Funduszu na rzecz **2.773** uczniów niepełnosprawnych z terenów wiejskich,
- ✓ Program „**Pegaz 2003**” – dofinansowano **478** osobom zakup i montaż oprzyrządowania do samochodu, zakup sprzętu komputerowego i wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym oraz pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- ✓ Program „**Komputer dla Homera**” – dofinansowano **165** osobom niewidomych i niedowidzącym zakup podstawowego oraz specjalistycznego sprzętu komputerowego i elektronicznego,
- ✓ Zwrot kosztów budowy i rozbudowy obiektów i pomieszczeń zakładu pracy chronionej, transportowych i administracyjnych zgodnie z **art. 32** ustawy o rehabilitacji. – zrefundowało podwyższone koszty w związku z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych **6** zakładom pracy chronionej spełniającym wymogi art. 32 ustawy,
- ✓ Zadania zlecane organizacjom pozarządowym w zakresie rehabilitacji społecznej w ramach **art. 36** ustawy o rehabilitacji. – w ramach art. 36 ogłoszono **4** konkursy w których z dofinansowania skorzystało **8** organizacji pozarządowych działających na terenie województwa Świętokrzyskiego.

Zadania realizowane w każdym z wymienionych programów koncentrują się na kształceniu, zatrudnieniu, zwiększenie zdolności do uzyskania zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne, w tym doradztwo, poradnictwo oraz zmianie postaw wobec osób niepełnosprawnych, w szczególności w środowisku pracy.

4. Departament Infrastruktury

Departament Infrastruktury w przedmiotowym Programie odpowiedzialny jest za diagnozę sytuacji w części: *transport publiczny i komunikacja osób niepełnosprawnych* oraz wskaźników wytypowanych do pomiaru zrealizowanych działań określonych w celu strategicznym 3 tj. *Zwiększenie aktywności i mobilności społecznej osób niepełnosprawnych*.

W zakresie działań mających na celu pomoc osobom niepełnosprawnym znajduje się jedynie refundacja ulg ustawowych w regularnym publicznym transporcie autobusowym osób, o których stanowi ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U.2002 Nr 175, poz, 1440 z późn. zm).

W myśl zapisów niniejszej ustawy, uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego przysługują niżej wymienionym osobom niepełnosprawnym w następujących kategoriach ulg:

1. do ulgi 95% na podstawie biletów jednorazowych w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej jest uprawniony opiekun towarzyszący w podróży osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji, przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej, przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży inwalidzie wojennemu / wojskowemu zaliczonemu do I grupy inwalidów,

Przez opiekuna lub przewodnika należy rozumieć jedną osobę pełnoletnią, a w przypadku przewodnika osoby niewidomej - osobę, która ukończyła 13 lat, albo psa - przewodnika.

2. do ulgi 78% na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej są uprawnione dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne. Należy przez to rozumieć dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24 roku życia oraz studentów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych do ukończenia 26 roku życia. Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem. Ponadto do ulgi 78% na podstawie biletów jednorazowych w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej jest uprawniony:

- jeden z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych,
- inwalida wojenny / wojskowy zaliczany do I grupy inwalidów,

3. do ulgi 49% na podstawie biletów jednorazowych w komunikacji zwykłej uprawnione są osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (osoby całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji, w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albo posiadające znaczny stopień niepełnosprawności, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, bądź inwalidów I grupy, jeżeli orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidzkiej nie utraciło mocy),
4. do ulgi 37% na podstawie biletów jednorazowych w komunikacji innej niż zwykła uprawnione są osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji (osoby całkowicie niezdolne do pracy i do samodzielnej egzystencji, osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby zaliczone do I grupy inwalidów). Ponadto do ulgi 37% na podstawie biletów jednorazowych w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej są uprawnieni:

- inwalidzi wojenni / wojskowi,
- kombatanci.

Natomiast do ulgi 37% na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych w komunikacji zwykłej, przyspieszonej i pośpiesznej są uprawnione osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji.

Ponadto nastąpiły zmiany na dworcach kolejowych w Kielcach i Skarżysku Kamiennej mające na celu umożliwienie korzystania z infrastruktury osobom niepełnosprawnym:

1. Wyposażono perony w podnośniki przystosowane do bezpośredniego wprowadzenia wózka osoby niepełnosprawnej do wagonu.
2. Dopasowano przejścia na potrzeby z wykorzystaniem przejść służbowych na poziomie torów.
3. Wybudowano podjazdy przy budynkach dworcowych umożliwiające przemieszczanie się wewnątrz budynku – dostęp do okienek kasowych i sanitariatów.

5. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

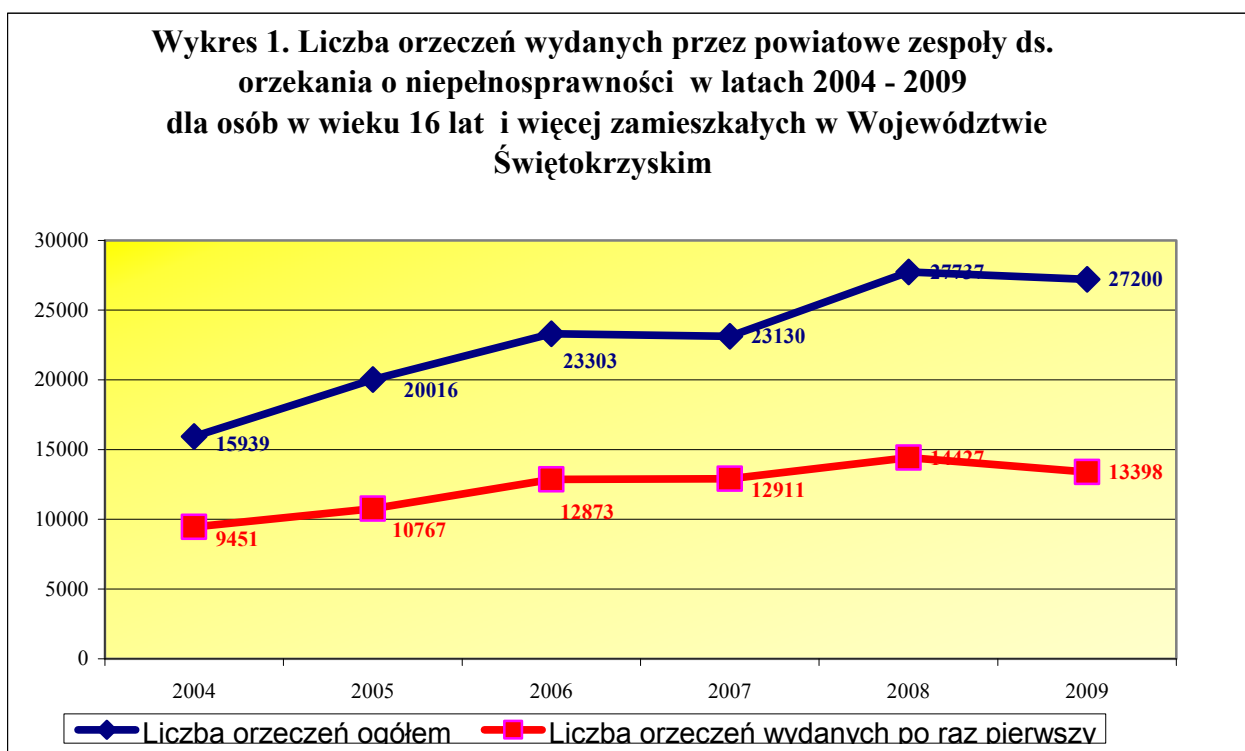
5.1 Ochrona zdrowia – profilaktyka, leczenie, rehabilitacja medyczna.

Na potrzeby niniejszego raportu analizie poddano informacje uzyskane z instytucji orzekających o stopniu niepełnosprawności. Celem analizy w części pierwszej opracowania, będzie przedstawienie dynamiki problemu niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim. Kolejna część zawiera ocenę struktury niepełnosprawności i najczęstszych przyczyn wydawania orzeczeń. Ponadto, na podstawie danych zebranych z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Wydziału Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, zaprezentowano dostępność do świadczeń rehabilitacyjnych.

Dynamika narastania problemu niepełnosprawności na podstawie liczby orzeczeń o niepełnosprawności, wydawanych przez instytucje uprawnione.

Instytucje orzekające o stopniu niepełnosprawności:

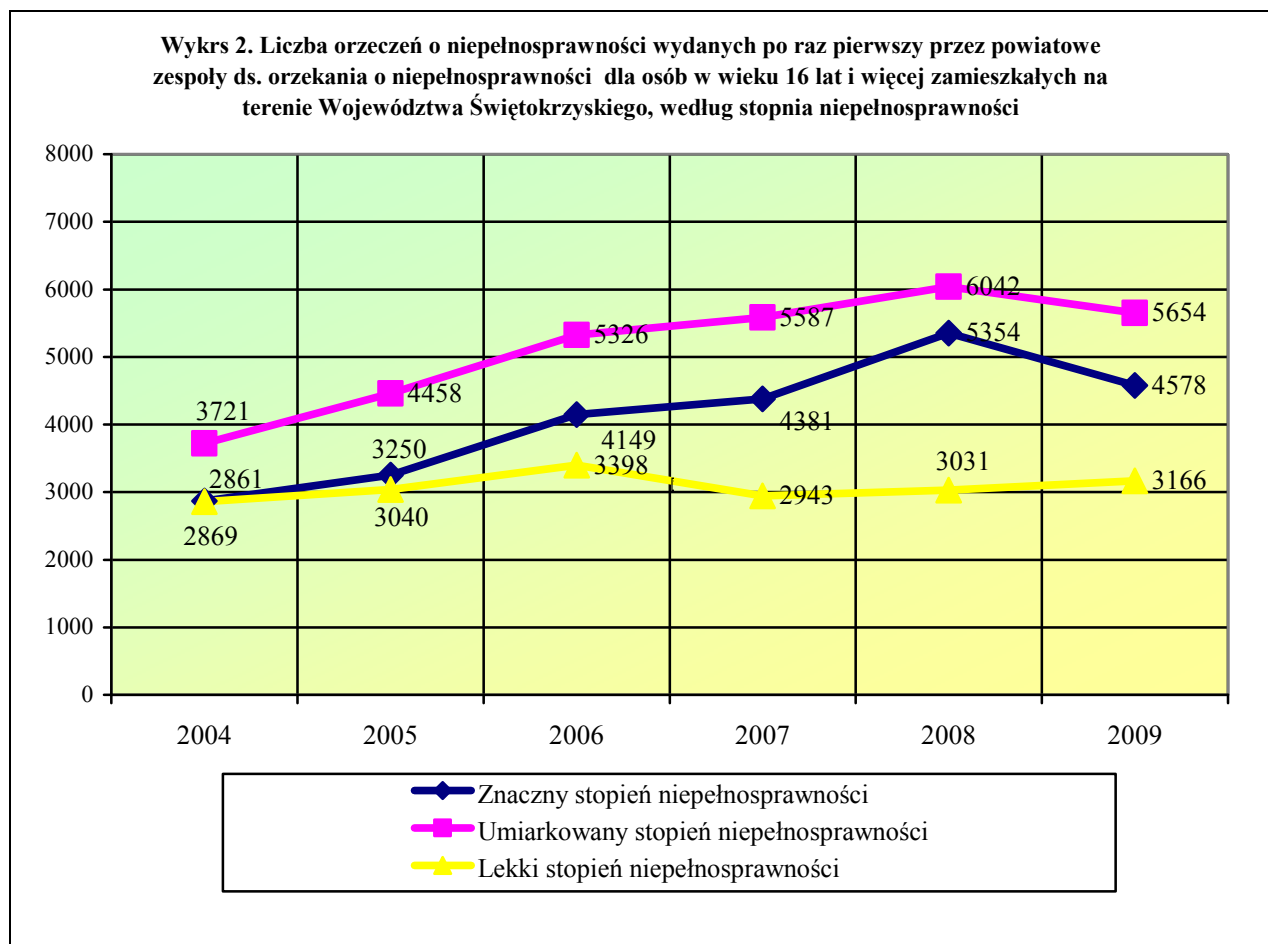
- Dla celów poza rentowych – Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Stopniu niepełnosprawności, Wojewódzkie Zespoły do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności jako instytucja odwoławcza,
- Dla celów rentowych – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Ośrodki Pomocy Społecznej – renty socjalne dla osób, u których wystąpiła dysfunkcja zdrowotna przed 18 rokiem życia.

Źródło : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W latach 2004 – 2009 liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności systematycznie wzrasta. Liczba ogółem dla osób

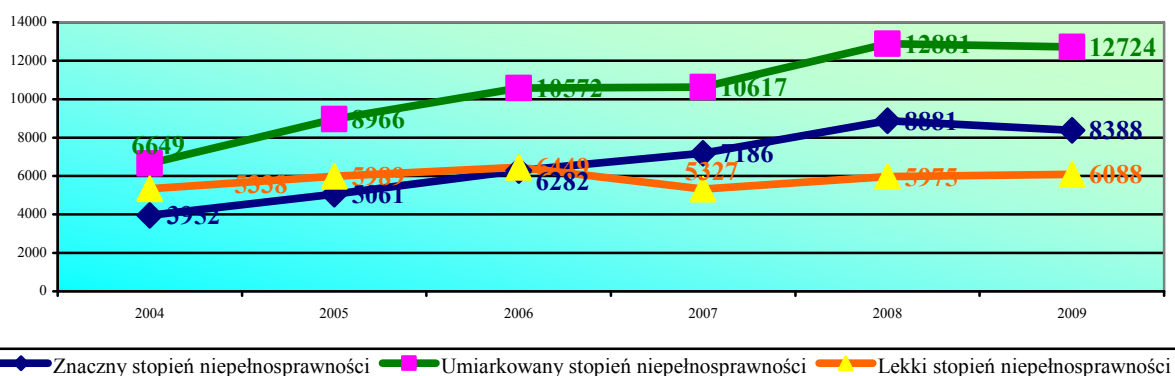
w wieku 16 lat i więcej rośnie na przestrzeni lat 2004 – 2006, o ok. 31 %. W roku 2007 liczba wydanych orzeczeń utrzymuje się na porównywalnym poziomie do roku 2006, zarówno w liczbie ogółem jak i orzeczeń pierwszorazowych. **Rok 2008 charakteryzuje się znacznym wzrostem liczby orzeczeń** - **w porównaniu do roku 2007 o 17 %!** Natomiast w roku 2009 wartości liczbowe nieznacznie spadają.

Do 2008 roku systematycznie rosła liczba ogółem orzeczeń we wszystkich kategoriach niepełnosprawności wydanych po raz pierwszy. Tendencja wzrostowa w 2008 roku dotyczy wszystkich stopni niepełnosprawności. Największy odsetek wzrostu dotyczy znacznego stopnia niepełnosprawności- jest to bardzo niepokojąca sytuacja. W latach 2007 – 2008 liczba orzeczeń ze znacznym stopniem niepełnosprawności rośnie o ok 31%, z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności rośnie o ok. 11%, natomiast liczba orzeczeń z lekkim stopniem niepełnosprawności o ponad 3%. W roku 2009 spada liczba orzeczeń w poszczególnych kategoriach, największy spadek notuje się w orzeczeniach o znacznym stopniu niepełnosprawności o ok.15%.

Analizie poddano również wszystkie wydane orzeczenia z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności, w latach 2004 – 2009. Tendencje w tym zakresie obrazuje poniższy wykres.

Wykres 3. Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych w latach 2004 –2009 przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności dla osób w wieku 16 lat i więcej, zamieszkałych na terenie Województwa Świętokrzyskiego

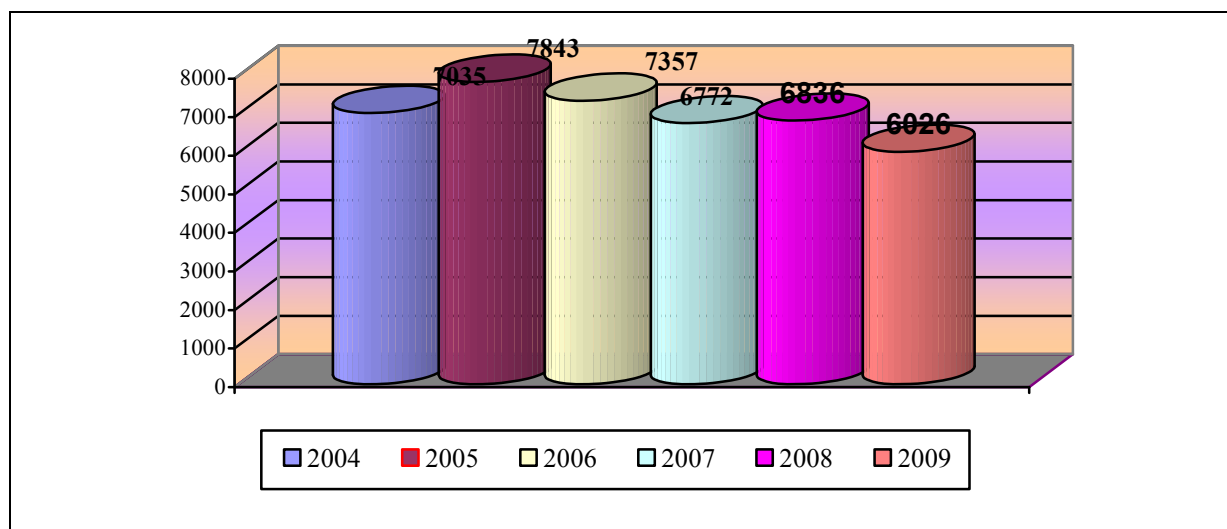

Źródło informacji: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Kielcach

Po systematycznym wzroście wydawanych orzeczeń we wszystkich kategoriach niepełnosprawności w latach 2004-2006 w roku 2007 wskaźnik ilościowy utrzymuje się na zbliżonym poziomie do roku 2006 lecz w roku 2008 notuje się znaczny wzrost wydawanych orzeczeń natomiast rok 2009 notuje nieznaczny spadek liczby orzeczeń.. Na przestrzeni analizowanych lat zmieniała się proporcja dot. stopni niepełnosprawności. Do roku 2008 wzrastała liczba orzeczeń z tytułu znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, natomiast w roku 2009 wzrasta liczba niepełnosprawności w stopniu lekkim a w pozostałych obserwuje się nieznaczny spadek.

Analizie poddano również orzeczenia wydane przez powiatowe centra pomocy rodzinie dla osób w wieku przed 16 rokiem życia.

Wykres 4. Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności w latach 2004 – 2009 dla osób przed 16 rokiem życia, zamieszkałych na terenie Województwa Świętokrzyskiego

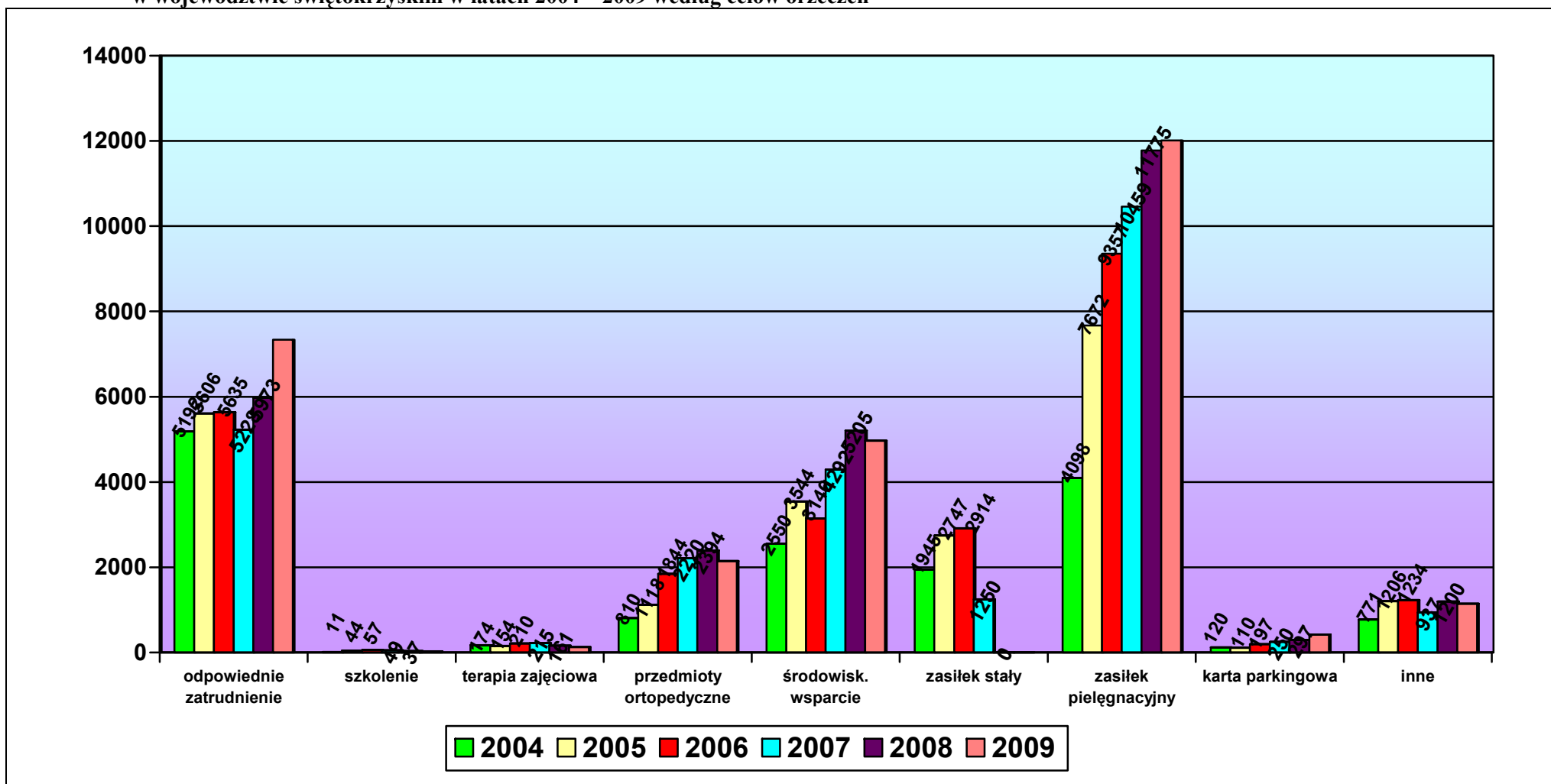
Źródło informacji: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W latach 2005 – 2007 obserwuje się spadek liczby orzeczeń wydanych dla osób przed 16 rokiem życia w województwie świętokrzyskim o ponad 9 %, po wzroście jaki notowało się w latach 2004-2005 (o ok.10 %) .W roku 2008 obserwuje się niewielki wzrost orzeczeń o ok. 1,5 % a następnie w roku 2009 spadek o ok. 13 %.

Kolejnym elementem, który poddano analizie jest cel orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności, dla osób w wieku 16 lat i więcej zamieszkałych w województwie świętokrzyskim.

Ocenie zostanie poddany okres 6 lat , czyli lata 2004 – 2009.

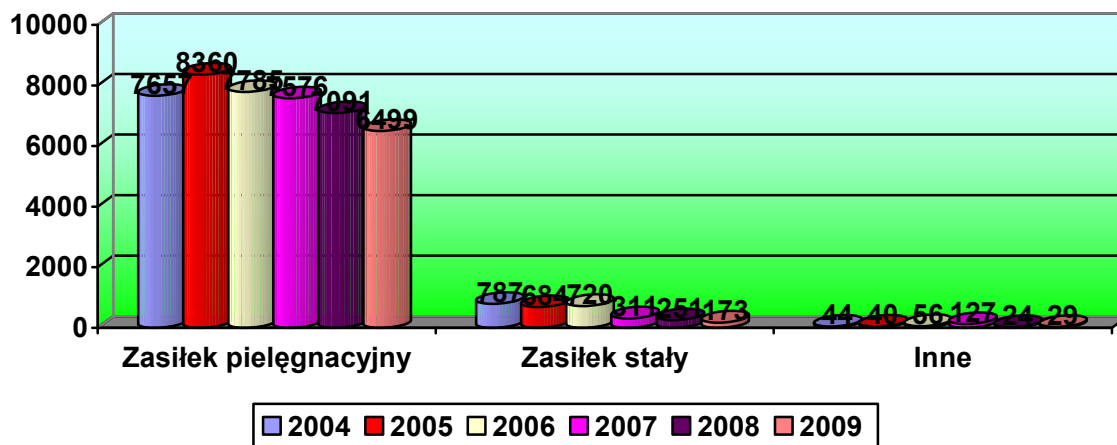
Wykres 5. Liczba orzeczeń wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności w wieku 16 lat i więcej zamieszkałych w województwie świętokrzyskim w latach 2004 – 2009 według celów orzeczeń

Znaczny odsetek orzeczeń wydaje się celem uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, w dalszej kolejności osoby niepełnosprawne otrzymują uprawnienia do odpowiedniego zatrudnienia oraz wsparcia środowiskowego.

Diagnozie poddano również cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia, zamieszkałych na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 2004 – 2009.

Wykres 6. Liczba i cel złożonych wniosków dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2004 – 2009.

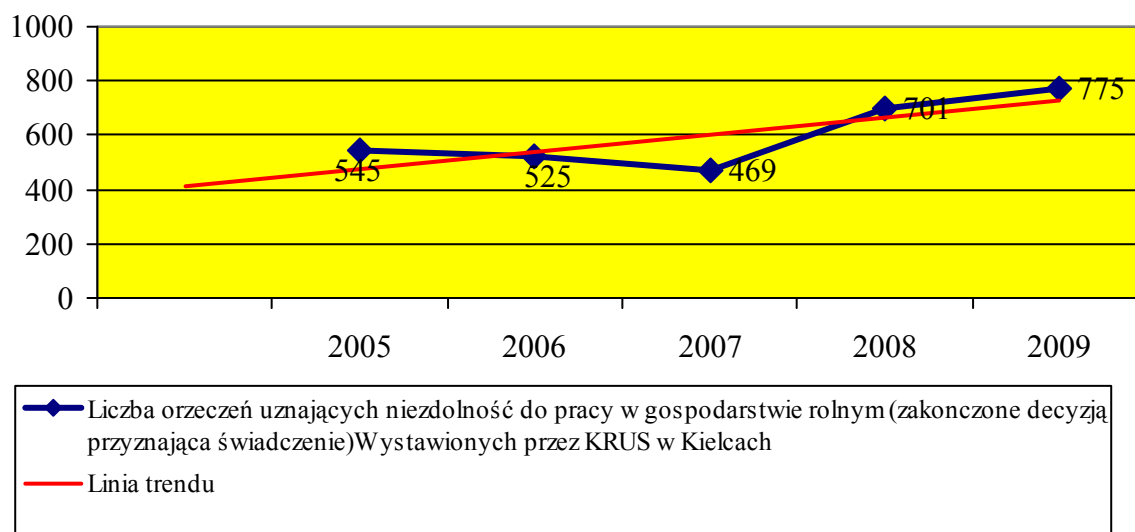

Źródło informacji: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Głównym powodem ubiegania się o orzeczenie niepełnosprawności wśród osób w wieku przed 16 rokiem życia jest uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego.

Instytucjami uprawnionymi do orzekania o stopniu niepełnosprawności dla celów rentowych jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

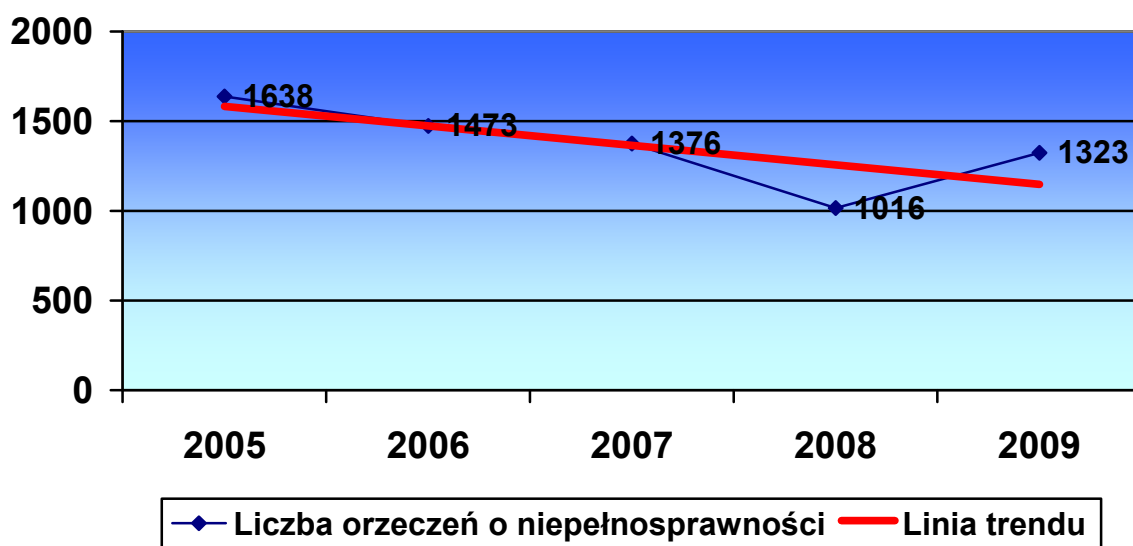
Wykres 7. Liczba orzeczeń wydanych w latach 2005 – 2009 przez Oddział Regionalny KRUS dla mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego

Źródło informacji: KRUS w Kielcach.

Liczba wydanych orzeczeń przez Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach w latach 2005 – 2007 spada o 20%. Tendencja spadkowa była charakterystyczna również dla poprzedniego okresu sprawozdawczego, obejmującego lata 2000 – 2003. **Okres 2007 – 2008 oraz 2008 – 2009 charakteryzuje wzrost liczby orzeczeń o ok. 10 %.**

Wykres 8. Liczba wydanych orzeczeń przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach, w latach 2005 - 2009

Źródło: Centrala Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie

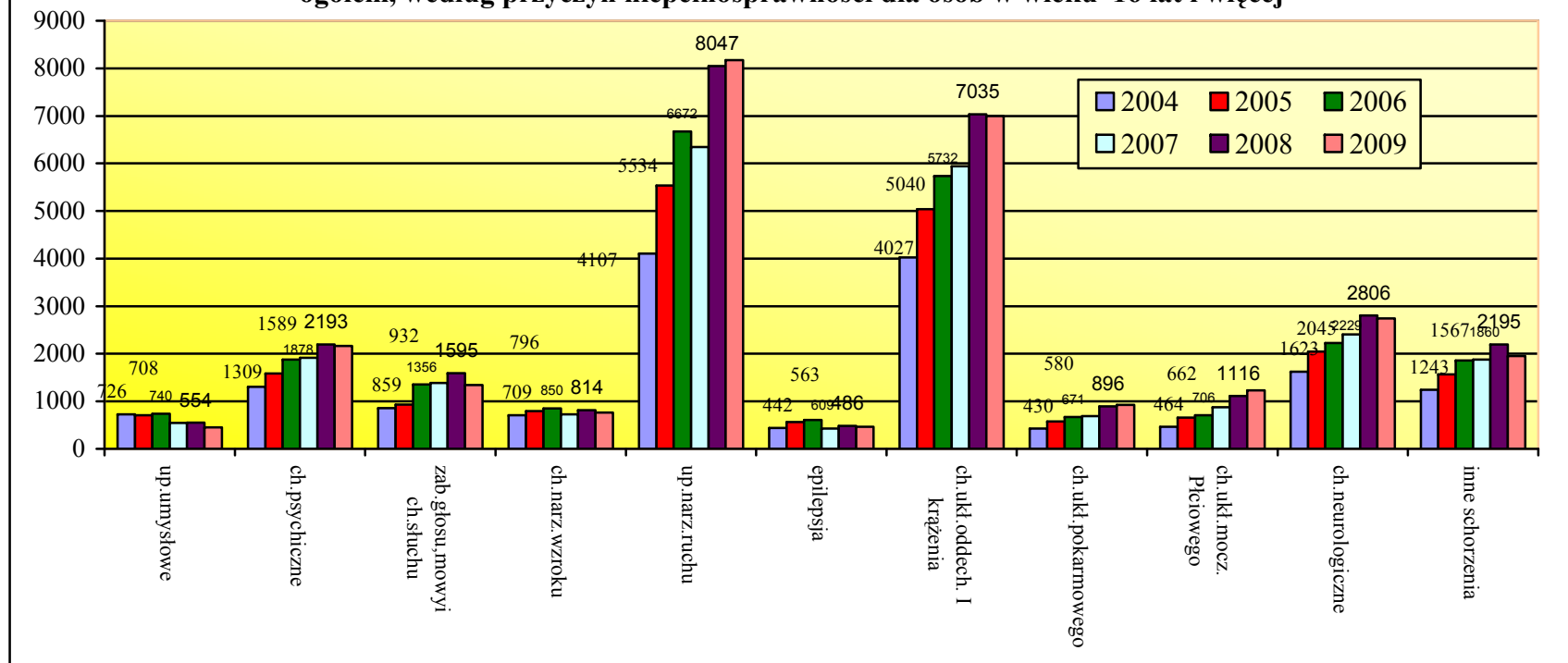
W okresie 2005 – 2008 systematycznie spada liczba wydawanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych orzeczeń pierwszorazowych w sprawach rentowych, w okresie 2007 – 2008 nawet o ok. 30 %. W roku 2009 notuje się wzrost wydawanych orzeczeń o około 25 % w stosunku do roku 2008.

Przeciwdziałanie niepełnosprawności w sektorze ochrony zdrowia

Przyczyny niepełnosprawności

Ograniczanie problemu niepełnosprawności przez sektor ochrony zdrowia obejmuje profilaktykę, leczenie i rehabilitację. Potrzeby w tym zakresie możemy rozpoznawać na podstawie przyczyn powodujących występowanie niepełnosprawności, które zostały zidentyfikowane w dokumentacji instytucji orzekających. Analizie poddano dokumenty statystyczne powiatowych zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności z terenu województwa Świętokrzyskiego, odrębnie dla osób przed 16 rokiem życia oraz po 16 roku życia.

Wykres 9. Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez Powiatowe Zespoły ds.Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim w latach 2004 - 2009
ogółem, według przyczyn niepełnosprawności dla osób w wieku 16 lat i więcej

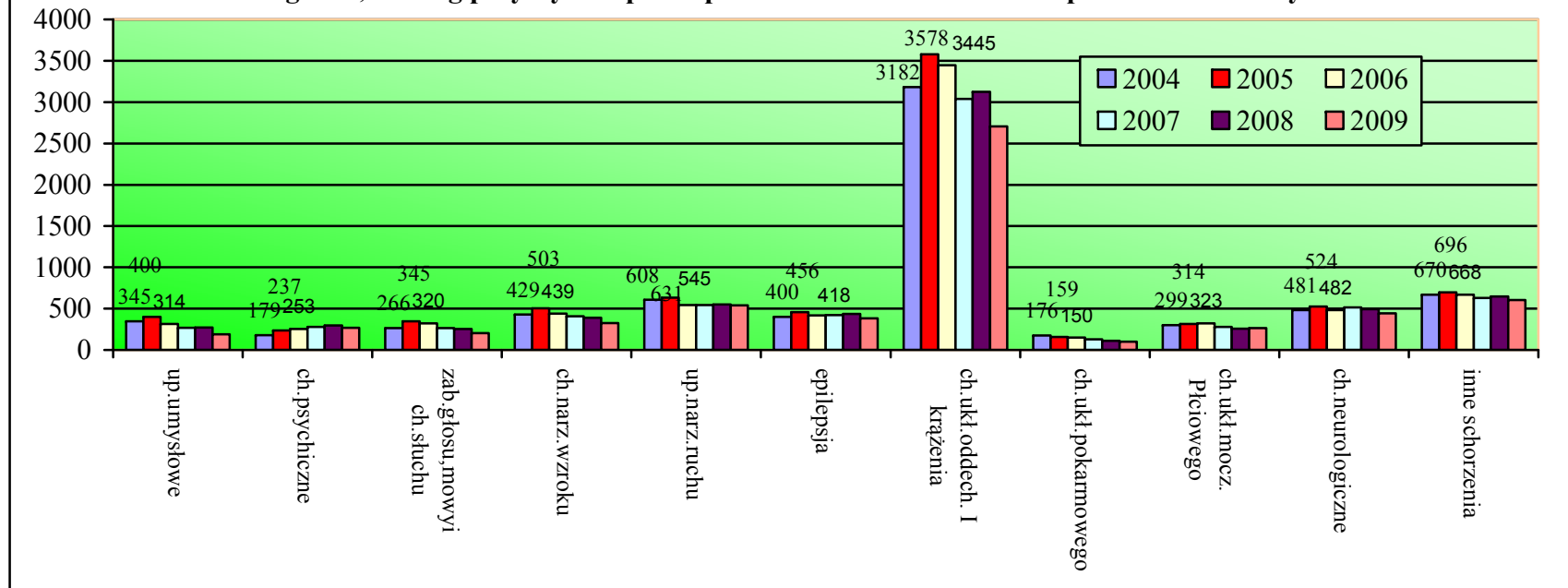

Źródło informacji: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach

Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności wśród osób po 16 roku życia są schorzenia narządu ruchu oraz choroby układu krążenia i oddechowego z tendencją do wzrostu liczby orzeczeń w latach kolejnych. W roku 2008 oraz 2009 zdecydowanie wzrasta liczba orzeczeń z powodu chorób narządu ruchu, chorób układu oddechowego i krążenia oraz schorzeń neurologicznych.

Wykres 10. Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez Powiatowe Zespoły ds.Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim w latach 2004 - 2009

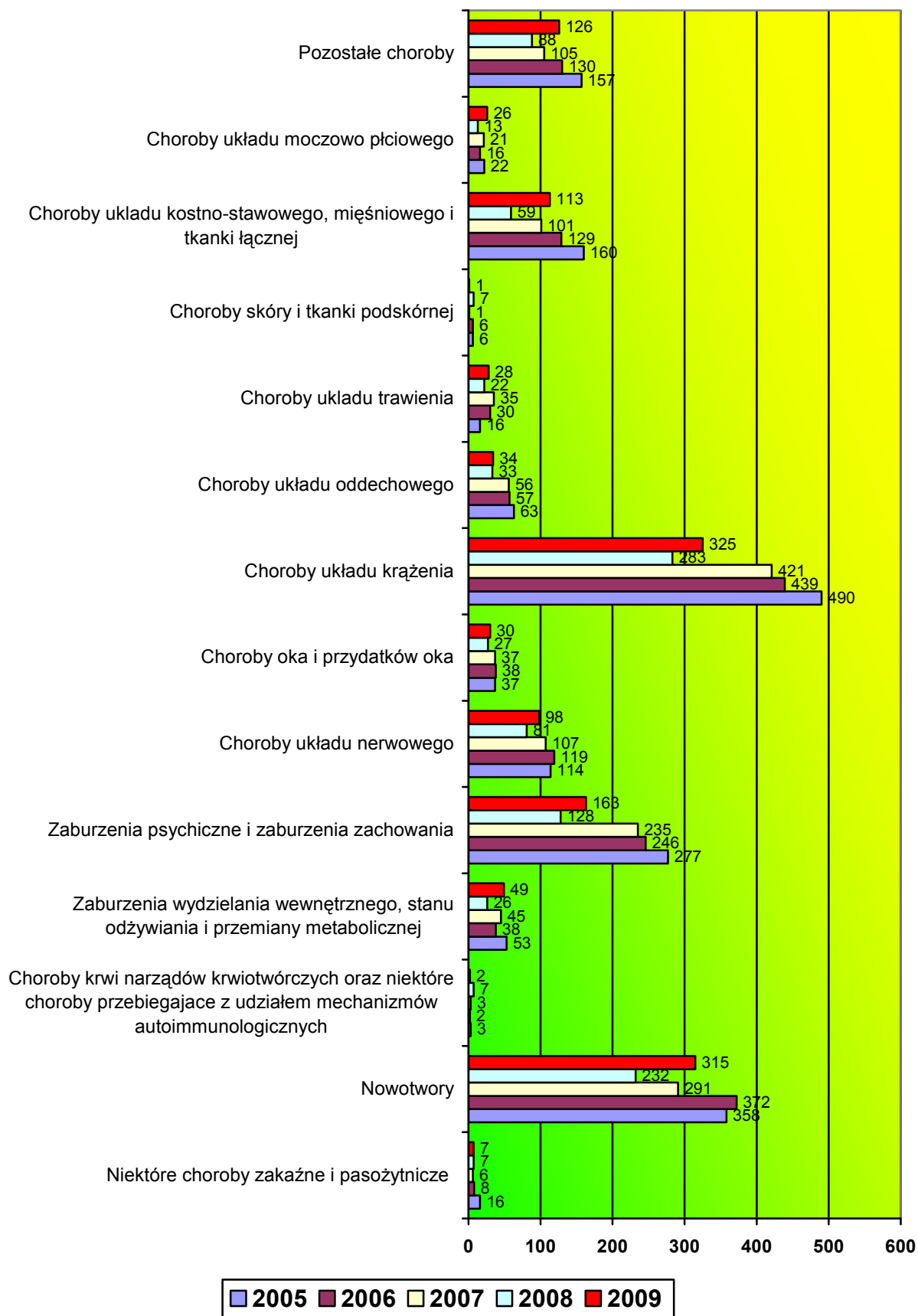
ogółem, według przyczyn niepełnosprawności dla osób w wieku przed 16 rokiem życia

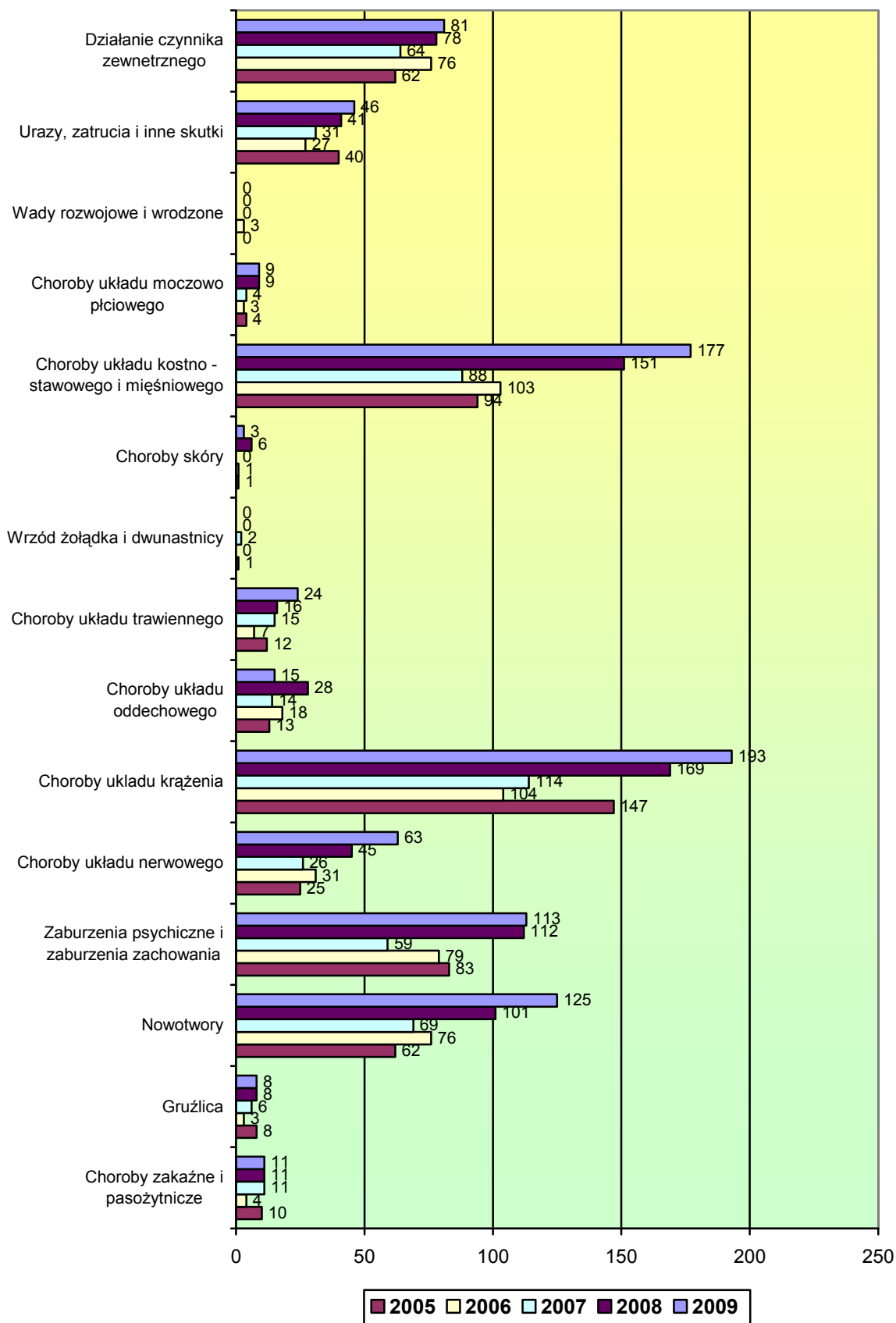
Źródło informacji: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach

Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności wśród osób przez 16 rokiem życia, w okresie od 2004 do 2009 roku są choroby układu oddechowego i krążenia, które dominują nad pozostałą grupą przedstawionych schorzeń.

Wykres 11. Orzeczenia wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w latach 2005 – 2008 według przyczyn niepełnosprawności.

Wykres 12. Orzeczenia wydane przez Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach w latach 2005 - 2009

W okresie 2005 – 2009 zwraca uwagę zdecydowany wzrost liczby orzeczeń pierwszorazowych w sprawach **rentowych** , w jednostkach chorobowych:

- choroby układu kostno stawowego i mięśniowego, notuje się ok. **45 %** wzrost orzeczeń z tego tytułu w latach 2008 – 2009,

-choroby układu krążenia , w okresie rocznym 2008 – 2009 obserwuje się 13 % wzrost liczby orzeczeń pierwszorazowych, natomiast w analizowanym okresie wzrost ten wynosi 34%.

- nowotwory- szczególnie niepokojący jest systematyczny wzrost liczby orzeczeń pierwszorazowych z tytułu nowotworów. Takie zjawisko świadczy o narastającym problemie zarówno w dostępności jak i profilaktyce nowotworowej. W okresie roku 2008 – 2009 notuje się 26% wzrost liczby orzeczonych niepełnosprawności z tytułu nowotworów, natomiast w analizowanym 5 letnim okresie **wzrost ten wynosi 50 %**.

Podobna tendencja charakteryzuje orzeczenia wydane dla celów pozarentowych.

Tabela 7. Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2004-2008

Rok	Powiatowe Zespoły Ds. Orzekania o Niepełnosprawności	
	Jednostki chorobowe	%
2004	Upośledzenie narządu ruchu	26%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2005	Upośledzenie narządu ruchu	28%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2006	Upośledzenie narządu ruchu	29%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2007	Choroby układu oddechowego i krążenia	24%
	Upośledzenie narządu ruchu	29%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2008	Upośledzenie narządu ruchu	29%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2009	Upośledzenie narządu ruchu	30%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25,7%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	7,9%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	7,1%

W latach 2004 – 2009 Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności najczęściej wydawały orzeczenia z powodu dysfunkcji narządu ruchu oraz chorób układu oddechowego

i krążenia. W przedmiotowym okresie nawet udział procentowy wydawanych orzeczeń nie różni się znacząco.

Tabela 8. Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Oddziały Regionalne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w latach 2004 – 2009

Rok	Oddziały Regionalne KRUS	
	Jednostki chorobowe	%
2004	Choroby układu krążenia	24,51
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	23,60
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	11,75
	Urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych	10,63
	Nowotwory	10,13
2005	Choroby układu krążenia	26,96%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	18,48 %
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	13,16 %
	Nowotwory	12,15%
	Działanie czynnika zewnętrznego	10,25%
2006	Choroby układu krążenia	20,88 %
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	20,74 %
	Nowotwory	14,93%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	14,38%
	Działanie czynnika zewnętrznego	12,44%
2007	Choroby układu krążenia	23,61%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	16,52%
	Nowotwory	14,16%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	11,66%
	Działanie czynnika zewnętrznego	11,66%
2008	Choroby układu krążenia	22,03%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	19,68%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	14,60%
	Nowotwory	13,16%
	Działania czynnika zewnętrznego	10,16%
2009	Choroby układu krążenia	22,44%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	20,58%
	Nowotwory	14,53%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	13,13%
	Działania czynnika zewnętrznego	9,41%

*Źródło informacji: Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Zdrowotnego w Kielcach
Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Zdrowotnego w Opatowie*

W analizowanym okresie 2004 – 2009 dominującym powodem orzekania w sprawach rentowych są choroby układu krążenia oraz układu kostno- stawowego oraz mięśniowego. Kolejne miejsca zajmują nowotwory na przemian z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania.

Tabela 9. Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w latach 2005 – 2008

Rok	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	
2005	Choroby układu krążenia	27,31
	Nowotwory	19,95
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	15,44
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	8,91
	Choroby układu nerwowego	6,35
2006	Choroby układu krążenia	26,80
	Nowotwory	22,71
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	15,01
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	7,87
	Choroby układu nerwowego	7,26
2007	Choroby układu krążenia	28,58
	Nowotwory	19,75
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	15,95
	Choroby układu nerwowego	7,26
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	6,85
2008	Choroby układu Zkrążenia	27,85
	Nowotwory	22,83
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	12,59
	Choroby układu nerwowego	7,97
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	7,97
2009	Choroby układu krążenia	24,56
	Nowotwory	23,80
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	12,32
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	8,54
	Choroby układu nerwowego	7,40

Źródło informacji: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Departament Statystyki, Warszawa.

Układ grup chorobowych z powodu, których wydawane są orzeczenia pierwszorazowe w sprawach rentowych, przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w latach 2005 – 2009 nie zmienia się. Niepokojącym wskaźnikiem jest wzrost orzeczeń z powodu nowotworów w grupie schorzeń chorobowych w roku 2008 oraz 2009.

Na podstawie jakościowej analizy orzecznictwa o niepełnosprawności możemy przyjąć, że pierwszoplanowe potrzeby zdrowotne w całym spektrum usług świadczonych przez zakłady ochrony zdrowia tj: profilaktyki, leczenia, rehabilitacji, powinny dotyczyć chorób układu krążenia, układu oddechowego, schorzeń nowotworowych oraz chorób narządu ruchu. Znaczne wskaźniki dotyczą zaburzeń psychicznych i zachowania, w analizowanym 5 letnim okresie utrzymują się na porównywalnym poziomie.

Dostępność do świadczeń rehabilitacji medycznej.

Lecznictwo stacjonarne i ambulatoryjne.

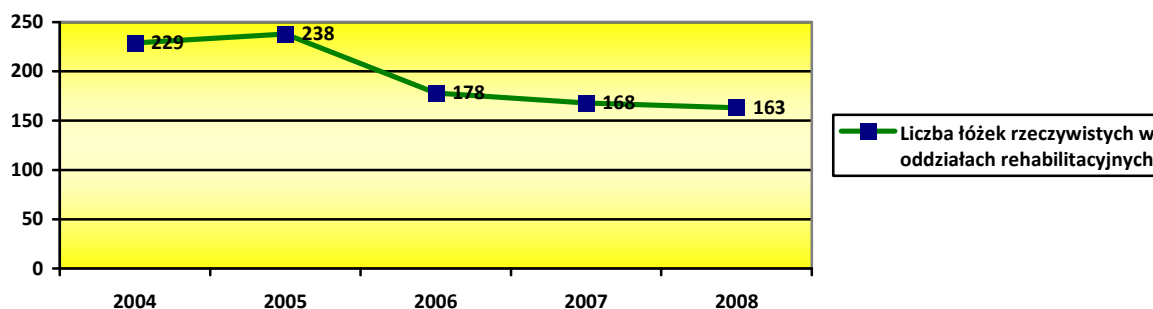
Poniższe zestawienia opracowano na podstawie danych statystycznych Wydziału Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, publikowanych w Biuletynach Informacyjnych Ochrony Zdrowia oraz danych uzyskanych z Oddziału Świętokrzyskiego Narodowego Funduszu Zdrowia. Analizie poddano lata 2004 – 2008.

Tabela 10 Placówki rehabilitacji medycznej w województwie świętokrzyskim według stanu na dzień 31.12 każdego roku.

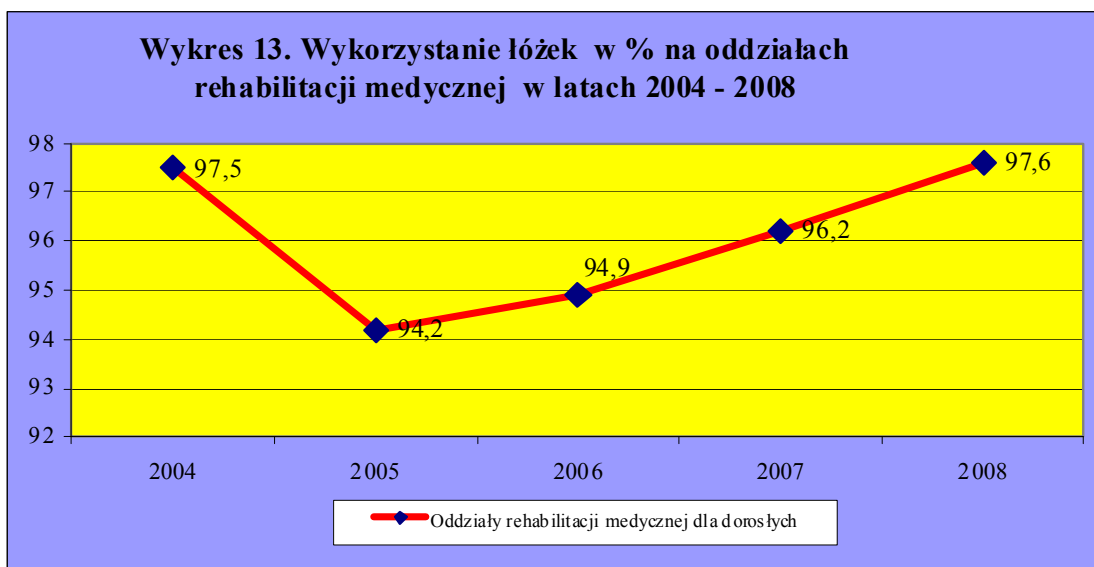
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zakładów					
		2004	2005	2006	2007	2008	2009
1.	Oddziały rehabilitacyjne	10	10	11	11	12	13
2.	Liczba łóżek w oddziałach rehabilitacyjnych	244	253	273	bd	bd	bd
3.	Dzienne oddziały rehabilitacyjne	bd	bd	18	20	19	28

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Liczba łóżek w oddziałach rehabilitacyjnych w latach 2004 – 2006 wzrosła o 29. Oddział NFZ nie dysponuje danymi dot. liczby łóżek w oddziałach rehabilitacyjnych w latach 2007 – 2009. W latach 2004 – 2009 wzrosła liczba oddziałów rehabilitacyjnych o 3, w odpowiedzi na zwiększone zapotrzebowanie na tego typu świadczenia.

Źródło informacji: Wydział Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Biuletyny Statystyczne 2004-2008.

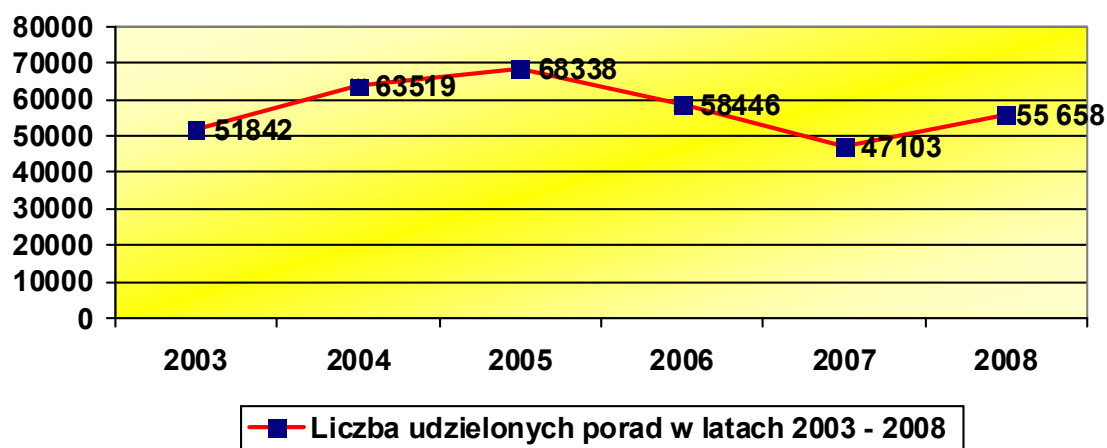

Źródło informacji: Wydział Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, *Biuletyny Statystyczne 2004-2008*. (brak danych za 2009 – *Biuletyn Statystyczny za 2009 rok jest publikowany dopiero w lipcu 2010 roku*).

W warunkach spadku liczby łóżek dla celów rehabilitacji medycznej, wykorzystanie łóżka wraza o ok.1,5 punktu procentowego.

Analizując sytuację zakresie ambulatoryjnej opieki rehabilitacyjnej, posłużono się danymi statystycznymi uzyskanymi z Wydziału Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach. Ze względu na brak informacji statystycznych za rok 2009 w momencie sporządzania raportu, zestawiono dane za lata 2003 – 2008.

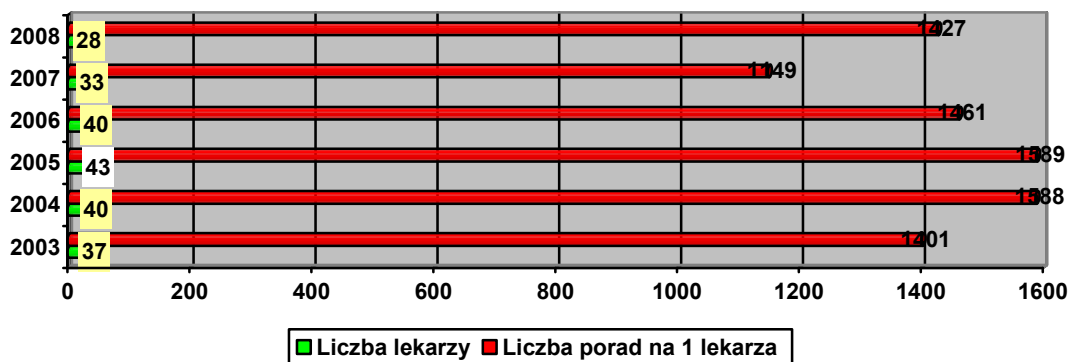
Wykres 14. Liczba udzielonych porad w latach 2003-2008.

Wykazano liczbę porad z Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz gabinetów prywatnych, które podpisały kontrakt z NFZ. Liczba udzielanych porad w poradniach rehabilitacyjnych do roku 2005 systematycznie wzrastała. Dwa kolejne lata charakteryzują się spadkiem liczby porad, należy przypuszczać, że została ograniczona

dostępność do tego typu świadczeń. Natomiast w roku 2008 zdecydowanie wzrasta liczba porad o ok. 16%.

Wykres 15. Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2003- 2008 na 1 lekarza

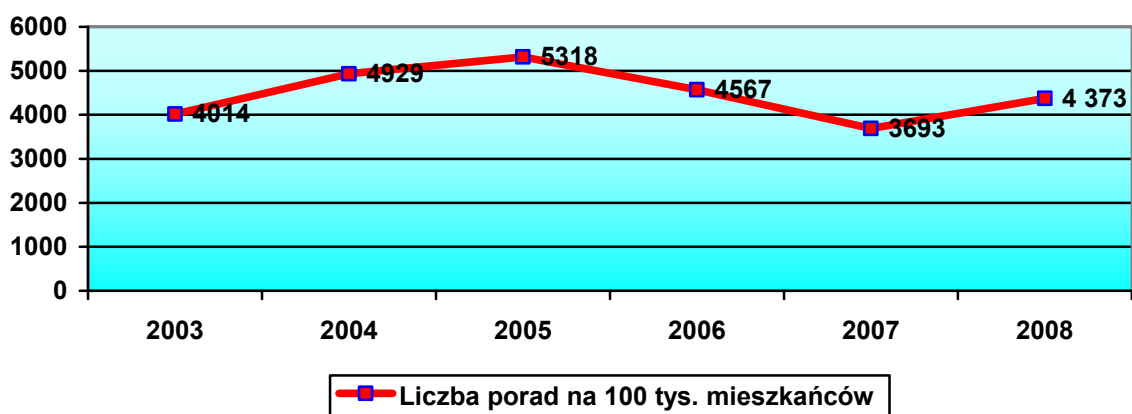

Źródło informacji: Wydział Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach , *Biuletyny Statystyczne 2004-2008*.

Liczba porad przypadających średnio na zatrudnionego lekarza w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej do 2005 roku wykazuje tendencję wzrostową, w roku 2006 nieznacznie spada – o około 8%. Spadek liczby zatrudnionych lekarzy skutkuje spadkiem liczby porad w roku 2007. W 2008 roku wzrasta liczba porad przypadająca na 1 lekarza przy spadku liczby lekarzy o specjalności rehabilitacji medycznej.

Poniższy wykres przedstawia liczbę porad udzielonych w Poradniach rehabilitacyjnych na 100 tysięcy mieszkańców w latach 2003 – 2008.

Wykres 16. Liczba udzielonych porad na 100 tys mieszkańców.

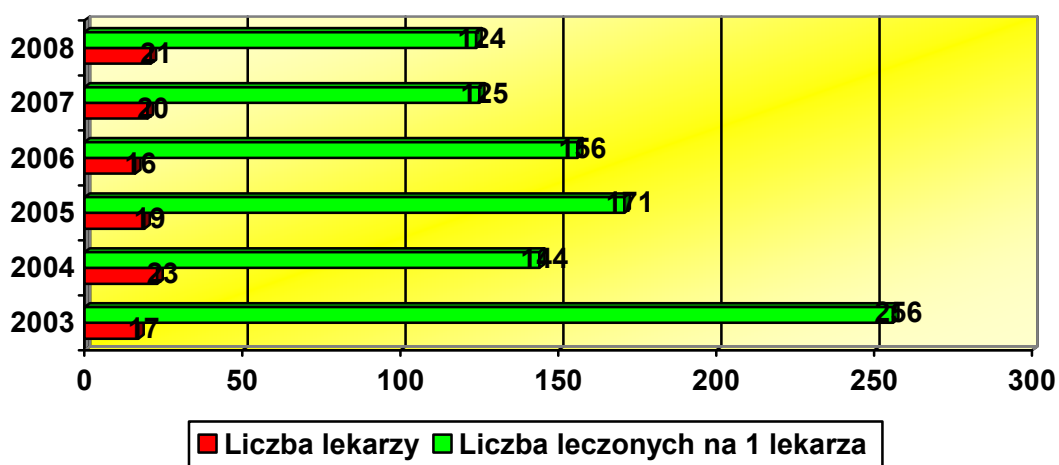

Źródło informacji: Wydział Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach , *Biuletyny Statystyczne 2004-2008*.

Do roku 2008 spada liczba porad, jako konsekwencja zmniejszonej liczby lekarzy, natomiast w roku 2008 mimo spadku liczby zatrudnionych lekarzy wzrasta o ok. 16% wskaźnik liczby porad na 100 tys. mieszkańców.

Analizie poddano również sytuację w zakresie stacjonarnego lecznictwa rehabilitacyjnego, zestawiając liczbę zatrudnionych lekarzy oraz liczbę leczonych przypadających na 1 lekarza w latach 2003 – 2008.

Wykres 17. Liczba lekarzy oraz liczba pacjentów przypadająca na jednego lekarza w opiece stacjonarnej

Źródło informacji: Wydział Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, *Biuletyny Statystyczne 2004-2008.*

Analizując prezentowaną sytuację w lecznictwie stacjonarnym obserwuje się wzrost zatrudnienia w oddziałach rehabilitacyjnych, czego konsekwencją jest spadek liczny pacjentów na 1 lekarza w latach 2007 – 2008 liczba lekarzy i pacjentów przypadających do opieki medycznej jest porównywalna.

Tabela 11 Liczba lekarzy specjalistów, specjalistów mgr rehabilitacji

Wyszczególnienie	2004		2005		2006		2007		2008	
	Liczba ogółem	Wskaźnik na 10 tys.	Liczba ogółem	Wskaźnik na 10 tys.	Liczba ogółem	Wskaźnik na 10 tys.	Liczba ogółem	Wskaźnik na 10 tys.	Liczba ogółem	Wskaźnik na 10 tys.
Lekarze specjaliści (I i II stopnia) w zakresie rehabilitacji medycznej	30	0,11	33	0,08	36	0,09	33	0,09	28	0,07
Specjaliści rehabilitacji ruchowej	56	0,22	36	0,14	32	0,13	33	0,13	36	0,14

Źródło: Wydział Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, *Biuletyny Statystyczne 2004-2008*.

W analizowanym okresie 2003 – 2007 wskaźniki zatrudnienia lekarzy rehabilitantów oraz specjalistów rehabilitacji ruchowej utrzymują się na zbliżonym poziomie.

Tabela 12 Ukończone specjalizacje I oraz II stopnia przez lekarzy w Województwie Świętokrzyskim w zakresie rehabilitacji medycznej oraz ruchowej w latach 2003 – 2007

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Rehabilitacja medyczna	3	1	5	1	3	1
Rehabilitacja ruchowa	9	1	1	1	-	-

Źródło informacji: Wydział Centrum Zdrowia Publicznego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, *Biuletyny Statystyczne 2004-2008*.

Jak wynika z powyższego zestawienia, tylko kilku lekarzy na terenie województwa Świętokrzyskiego uzyskuje specjalizacje w zakresie rehabilitacji medycznej. Jest to zjawisko niepokojące – ze względu na konsekwencje, jakim może być ograniczenie dostępności do tego typu świadczeń.

Na potrzeby niniejszego raportu zaprezentowano również koszty świadczeń rehabilitacyjnych poniesione przez Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia w latach 2005 - 2008.

Tabela 13 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej przez NFZ Oddział Świętokrzyski w latach 2005 – 2008 /kwoty w tys. zł./

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009
Całkowity koszt realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych	1 056 889,39	1 135 213,25	1271 935,31	1 618 168,00	1765141,36
Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej	31 157,28	34 502,79	40 508,24	47 095,09	62313,25
Relacja całkowitego kosztu realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej do całkowitego kosztu realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych	2,95%	3,04%	3,18%	2,91%	3,53%

Źródło informacji: Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia

Zwraca uwagę wzrost wydatków poniesionych na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej. Procedury rehabilitacyjne są bardziej kosztochłonne ze względu na nowe technologie oraz stosowany sprzęt medyczny. W okresie 2007-2008 obserwuje się natomiast spadek w relacji kosztów świadczeń rehabilitacyjnych do kosztów świadczeń medycznych ogółem, natomiast w roku 2009 udział kosztów rehabilitacji wzrasta o 0,62%.

Tabela 14 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej przez Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w latach 2005 - 2008 według poszczególnych rodzajów rehabilitacji medycznej

Wyszczególnienie	Liczba świadczeniodawców					Liczba zakontraktowanych świadczeń [punkty]					Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej [w zł]				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008 ¹	2009 ²	2005	2006	2007	2008	2009
Rehabilitacja ogólnoustrojowa w warunkach oddziału stacjonarnego	9	11	11	12	13	17 388 154,00	17 165 588,00	17235515	197 304	206120272	16 617 747,00 zł	16 019 267,40 zł	16063601,40 zł	18840016,00	217736388,50
Rehabilitacja ogólnoustrojowa w warunkach oddziału dziennego	9	13	15	14	14	4 635 051,00	5 019 149,00	5518576	111 141	9752772	2 999 316,00 zł	3 599 985,60 zł	3811078,40	5144167,00	10 362 102,25
Rehabilitacja kardiologiczna wczesna w warunkach oddziału stacjonarnego	1	1	1	1	1	1 452 510,00	1 382 922,00	1329667	17 858	867400	1 382 130,00 zł	1 366 290,00 zł	1340550,00	1694040,00	1 042 750,00 zł
Rehabilitacja specjalistyczna niesklasyfikowana odrębnie w warunkach oddziału dziennego	6	6	7	0	0	2 375 330,00	2 744 092,00	3243006	0	0	1 594 544,50 zł	1 740 775,05 zł	1906940,00	0	0

Źródło informacji: Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia

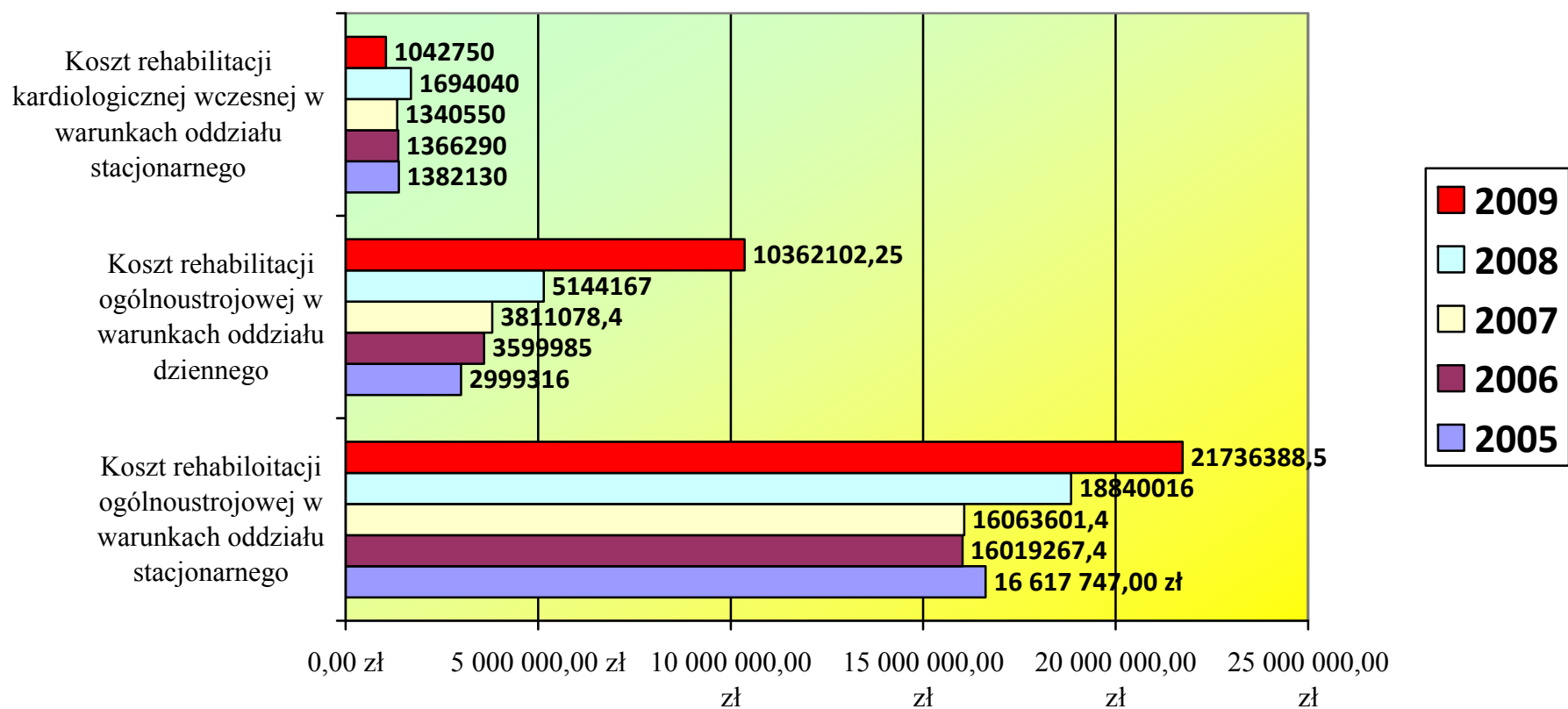
Liczba zakontraktowanych świadczeń w latach 2005 – 2009 podawana była w punktach na zmianę z liczbami. Dlatego trudno dokonać analizy porównawczej. Jednostką porównywalną jest natomiast koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej.

W latach 2006 – 2009 zwraca uwagę wzrost kosztów świadczeń w ramach rehabilitacji ogólnoustrojowej w warunkach oddziału stacjonarnego jak i dziennego. Wzrost kosztów może być spowodowane wprowadzaniem nowych technologii oraz nowoczesnego sprzętu medycznego.

¹ Liczba zakontraktowanych osobodni

² Liczba zakontraktowanych punktów

Wykres 18 Dynamika narastania kosztów realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w latach 2005 – 2009.

Systematycznie rosną koszty świadczeń w zakresie rehabilitacji medycznej, zarówno w oddziałach dziennych jak i stacjonarnych.

Istotną informacją, która obrazuje sytuację w zakresie dostępności do świadczeń rehabilitacyjnych w ramach oddziału stacjonarnego oraz dziennego, będzie analiza średniego czasu oczekiwania oraz liczba oczekujących na przedmiotowe świadczenia. Narodowy Fundusz Zdrowia jest zobowiązany monitorować i udostępniać informacje w tym zakresie. Poniżej przedstawiono wykazy placówek na terenie województwa świętokrzyskiego wraz z informacją o średnim czasie oczekiwania na przyjęcie w oddział rehabilitacyjny w latach 2007 – 2008, w trybie pozastacjonarnym oraz stacjonarnym.

Prezentuję wykaz placówek w których wykazywane są listy oczekujących na świadczenie, to znaczy, że wszystkie pozostałe placówki realizują świadczenia rehabilitacyjne na bieżąco.

Tabela 15 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2007 – świadczenia udzielane w trybie pozastacjonarnym

ROK	OKRES	ŚW-DAWCA - KOD	ŚW-DAWCA - NAZWA	ŚW-DAWCA - ADRES	KOMÓRKA - TYP	KATEGORIA	LICZBA OCZEKUJĄCYCH	PRZEWIDYWANY CZAS OCZEKIWANIA	realizacja świadczeń
2007	12	130000121	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - BUSKO-ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, BOH. WARSZAWY 67	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	171	15	DZIENNE
2007	12	130001287	WOJSKOWA SPECJALISTYCZNA PRZYCHODNIA LEKARSKA SPZOZ W KIELCACH	KIELCE, SZCZEPANIAKA 23	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	83	29	DZIENNE
2007	12	130001457	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "POŁUDNIOWA" - KOŃSKIE	KOŃSKIE, POŁUDNIOWA 1	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	5	21	DZIENNE
2007	12	130001725	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY I REHABILITACYJNY - BILCZA	BILCZA, OSIKOWA 4	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	25	19	DZIENNE

Tabela 16 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2008 w trybie pozastacjonarnym

ROK	OKRES	ŚW-DAWCA - NAZWA	ŚW-DAWCA - ADRES	KOMÓRKA - TYP	KATEGORIA	LICZBA OCZEKUJĄCYCH	PRZEWIDYWANY CZAS OCZEKIWANIA	realizacja świadczeń
2008	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - BUSKO-ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, BOH. WARSZAWY 67	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	412	22	DZIENNE
2008	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "MEDICUS" - KIELCE	KIELCE, OS NA STOKU 63A	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	23	216	DZIENNE
2008	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "POŁUDNIOWA" - KOŃSKIE	KOŃSKIE, POŁUDNIOWA 1	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	123	95	DZIENNE
2008	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY I REHABILITACYJNY - BILCZA	BILCZA, OSIKOWA 4	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	64	18	DZIENNE
2008	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ VITAMED - KUNÓW	KUNÓW, WARSZAWSKA 46A	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	PILNE	2	6	DZIENNE
2008	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ VITAMED - KUNÓW	KUNÓW, WARSZAWSKA 46A	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	STABILNE	11	60	DZIENNE

Tabela 17 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2009 w trybie pozastacjonarnym

ROK	OKRES	ŚW-DAWCA - NAZWA	ŚW-DAWCA - ADRES	KOMÓRKA - TYP	KATEGORIA	LICZBA OCZEKUJĄCYCH	PRZEWIDYWANY CZAS OCZEKIWANIA	realizacja świadczeń
2009	12	SAMORZĄDOWY ZAKŁAD PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ - SITKÓWKA NOWINY	OSIEDLE NOWINY, BIAŁE ZAGŁĘBIE 32	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	P	10	14	DZIENNE
2009	12	SAMORZĄDOWY ZAKŁAD PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ - SITKÓWKA NOWINY	OSIEDLE NOWINY, BIAŁE ZAGŁĘBIE 32	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	65	45	DZIENNE
2009	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - PRZYCHODNIA ZDROWIA - POŁANIEC	POŁANIEC, RUSZCZAŃSKA 3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	94	60	DZIENNE

2009	12	SZPITAL POWIATOWY - CHMIELNIK	CHMIELNIK, KIELECKA1-3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	P	6	6	DZIENNE
2009	12	SZPITAL POWIATOWY - CHMIELNIK	CHMIELNIK, KIELECKA1-3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	66	39	DZIENNE
2009	12	MIEJSKO-GMINNY SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - STASZÓW	STASZÓW, WSCHODNIA 23	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	55	76	DZIENNE
2009	12	SPZOZ W KAZIMIERZY WIELKIEJ	KAZIMIERZA WIELKA, PARTYZANTÓW 12	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	79	90	DZIENNE
2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - BUSKO- ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, BOH. WARSZAWY 67	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	S	357	18	DZIENNE
2009	12	POWIATOWY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - STARACHOWICE	STARACHOWICE, RADOMSKA 70	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	1515	46	DZIENNE
2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - KOŃSKIE	KOŃSKIE, GIMNAZJALNA 41 B	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	183	14	DZIENNE
2009	12	WOJEWÓDZKI SPECJALISTYCZNY ZESPÓŁ OPIEKI NEUROPSYCHIATRYCZNEJ - KIELCE	KIELCE, GRUNWALDZKA 47	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	14	9	DZIENNE
2009	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM REHABILITACJI - CZARNIECKA GÓRA	CZARNIECKA GÓRA, CZARNIECKA GÓRA 43	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	46	75	DZIENNE
2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - PIŃCZÓW	PIŃCZÓW, ARMII KRAJOWEJ 22	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	P	65	33	DZIENNE
2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - PIŃCZÓW	PIŃCZÓW, ARMII KRAJOWEJ 22	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	198	111	DZIENNE

2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	377	36	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD REHABILITACYJNO-PIELĘGNIARSKI S.C. - OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	301	159	DZIENNE
2009	12	NZOZ PRZYCHODNIA LEKARSKA "ESKULAP" W SĘDZISZOWIE	SĘDZISZÓW, PRZEMYSŁOWA 9B	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	15	5	DZIENNE
2009	12	VITA CENTRUM ZDROWIA W STARACHOWICACH	STARACHOWICE, BORKOWSKIEGO 1	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	51	18	DZIENNE
2009	12	CENTRUM REHABILITACYJNO-MEDYCZNE "TERAPEUTA" - KIELCE	KIELCE, ROMUALDA 3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	233	35	DZIENNE
2009	12	PRYWATNY GABINET REHABILITACJI - "AKTON" - BARBARA ZAMCZYK - OPATÓW	OPATÓW, 16-GO STYCZNIA 6	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	271	60	DZIENNE
2009	12	OŚRODEK REHABILITACJI KOMPLEKSOWEJ I PROMOCJI ZDROWIA MARZENA KUCZYŃSKA - RAKÓW	RAKÓW, 400-LECIA RAKOWA 3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	6	2	DZIENNE
2009	12	OŚRODEK REHABILITACJI KOMPLEKSOWEJ I PROMOCJI ZDROWIA MARZENA KUCZYŃSKA - RAKÓW	RAKÓW, 400-LECIA RAKOWA 3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	72	31	DZIENNE
2009	12	OŚRODEK REHABILITACJI KOMPLEKSOWEJ I PROMOCJI ZDROWIA MARZENA KUCZYŃSKA - RAKÓW	RAKÓW, 400-LECIA RAKOWA 3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	2	4	DZIENNE

2009	12	OŚRODEK REHABILITACJI KOMPLEKSOWEJ I PROMOCJI ZDROWIA MARZENA KUCZYŃSKA - RAKÓW	RAKÓW, 400-LECIA RAKOWA 3	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	52	5	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "PACJENT" - ĆMIELÓW	ĆMIELÓW, OSTROWIECKA 38	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	87	320	DZIENNE
2009	12	WOJSKOWA SPECJALISTYCZNA PRZYCHODNIA LEKARSKA SPZOZ W KIELCACH	KIELCE, SZCZEPANIAKA 23	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	124	32	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "CENTRUM" - KIELCE	KIELCE, ŻELAZNA 35	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	27	148	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "SUPRAMEDE" - KIELCE	KIELCE, WARSZAWSKA 151	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	147	57	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "MEDICUS" - KIELCE	KIELCE, OS NA STOKU 63A	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	S	7	87	DZIENNE
2009	12	CENTRUM REHABILITACJI - "HELLADA" - KIELCE	KIELCE, KLONOWA 49	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	212	35	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - "POŁUDNIOWA" - KOŃSKIE	KOŃSKIE, POŁUDNIOWA 1	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	S	105	89	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "BILCZA" W BILCZY	BILCZA, ŚCIEGIENNEGO 7A	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	S	9	22	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY I REHABILITACYJNY - BILCZA	BILCZA, OSIKOWA 4	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	28	33	DZIENNE

2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "DAR-MEDICA" OŚRODEK REHABILITACJI - KIELCE	KIELCE, ZAGNAŃSKA 84B	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	90	34	DZIENNE
2009	12	"MARKMED"- REHABILITACJA RUCHOWA - MAREK WIECHEĆ - OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31 A	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	64	140	DZIENNE
2009	12	"ARTIMED" NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ SP. Z O.O. - KIELCE	KIELCE, PADEREWSKIEGO 4B	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	1086	86	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "NASZA PRZYCHODNIA"- SAMSONÓW	SAMSONÓW, SAMSONÓW 24	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	1	91	DZIENNE
2009	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ VITAMED	KUNÓW, WARSZAWSKA 46A	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZYKOTERAPII	S	12	62	DZIENNE
2009	12	NZOZ "KRIO-MED" CENTRUM REHABILITACJI	KIELCE, WARSZAWSKA 146	DZIAŁ (PRACOWNIA) FIZJOTERAPII	S	192	69	DZIENNE

Źródło: Zestawienie Narodowego Funduszu Zdrowia

W analizowanym okresie 2007 – 2009 wzrasta liczba placówek, w których pojawiają się kolejki oczekujących na realizację świadczeń rehabilitacyjnych. Szczególną uwagę zwraca powtarzalność placówek, w kolejnych latach, w których sporządzana jest kolejka oczekujących na świadczenie. Są to pracownie fizykoterapii w Busku Zdroju, Końskich oraz w Bilczy.

Tabela 18 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2007 w trybie stacjonarnym

ROK	OKRES	ŚW-DAWCA - NAZWA	ŚW-DAWCA - ADRES	KOMÓRKA - TYP	KATEGORIA	LICZBA OCZEKUJĄCYCH	PRZEWIDYWANY CZAS OCZEKIWANIA	realizacja świadczeń
2007	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SKARŻYSKU KAMIENNEJ	SKARŻYSKO-KAMIENNA, SZPITALNA 1	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	90	90	STACJONARNIE

2007	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - KOŃSKIE	KOŃSKIE, GIMNAZJALNA 41 B	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	51	35	STACJONARNIE
2007	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	21	33	STACJONARNIE
2007	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	909	589	STACJONARNIE
2007	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	PILNE	19	4	STACJONARNIE
2007	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	66	188	STACJONARNIE
2007	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SPZOZ - BUSKO ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	PILNE	900	100	STACJONARNIE
2007	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SPZOZ - BUSKO ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	2200	1080	STACJONARNIE

Tabela 19 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2008 w trybie stacjonarym

ROK	OKRES	ŚW-DAWCA - NAZWA	ŚW-DAWCA - ADRES	KOMÓRKA - TYP	KATEGORIA	LICZBA OCZEKUJĄCYCH	PRZEWIDYWANY CZAS OCZEKIWANIA	Realizacja świadczeń
2008	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SKARŻYSKU KAMIENNEJ	SKARŻYSKO-KAMIENNA, SZPITALNA 1	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	10	9	STACJONARNIE
2008	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - KOŃSKIE	KOŃSKIE, GIMNAZJALNA 41 B	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	39	43	STACJONARNIE

2008	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ - STASZÓW	STASZÓW, 11-GO LISTOPADA 78	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	39	29	STACJONARNIE
2008	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	9	26	STACJONARNIE
2008	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	PILNE	6	21	STACJONARNIE
2008	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	354	692	STACJONARNIE
2008	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	80	85	STACJONARNIE
2008	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	PILNE	11	28	STACJONARNIE
2008	12	UZDROWISKO BUSKO-ZDRÓJ S.A. - ZAKŁAD LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO - BUSKO ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, GEN. F. RZEWUSKIEGO 1	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	45	120	STACJONARNIE
2008	12	ZAKŁAD OPIEKUNICZO LECZNICZY DOM DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PIEKOSZOWIE - CARITAS KIELCE	PIEKOSZÓW, CZARNOWSKA 2A	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	10	32	STACJONARNIE
2008	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SPZOZ - BUSKO ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	16	680	STACJONARNIE
2008	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SPZOZ - BUSKO ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	PILNE	2275	50	STACJONARNIE

2008	12	SANATORIUM "WŁÓKNIARZ" - BUSKO-ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, ROKOSZA 1	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	STABILNE	1	440	STACJONARNE
------	----	---	---------------------------	----------------------------	----------	----------	------------	-------------

Tabela 20 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2009 w trybie stacjonarnym

ROK	OKRES	SW-DAWCA - NAZWA	SW-DAWCA - ADRES	KOMÓRKA - TYP	KATEGORIA	LICZBA OCZEKUJĄCYCH	PRZEWIDYWANY CZAS OCZEKIWANIA	realizacja świadczeń
2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - KOŃSKIE	KOŃSKIE, GIMNAZJALNA 41 B	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	P	3	7	STACJONARNE
2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ - KOŃSKIE	KOŃSKIE, GIMNAZJALNA 41 B	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	S	41	54	STACJONARNE
2009	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM REHABILITACJI - CZARNIECKA GÓRA	CZARNIECKA GÓRA, CZARNIECKA GÓRA 43	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	S	89	63	STACJONARNE
2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	P	18	19	STACJONARNE

2009	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	S	455	711	STACJONARNE
2009	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	P	145	140	STACJONARNE
2009	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	S	214	314	STACJONARNE
2009	12	ZAKŁAD OPIEKUŃCZO LECZNICZY DOM DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PIEKOSZOWIE - CARITAS KIELCE	PIEKOSZÓW, CZARNOWSKA 2A	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	S	42	22	STACJONARNE
2009	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SPZOZ - BUSKO ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	P	1196	531	STACJONARNE
2009	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SPZOZ - BUSKO ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	S	37	969	STACJONARNE
2009	12	SANATORIUM "WŁÓKNIARZ" - BUSKO-ZDRÓJ	BUSKO-ZDRÓJ, ROKOSZA 1	ODDZIAŁ REHABILITACYJNY	S	1	415	STACJONARNE

Ogromną popularnością cieszy się oddział rehabilitacyjny w 21 Wojskowym Szpitalu Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjnym w Busku Zdroju, gdzie lista oczekujących z kategorią pilne, musi oczekiwać na przyjęcie ponad rok, 531 dni a liczba oczekujących wynosi 1196 osób. W analizowanym 3 letnim okresie, liczba oczekujących oraz średni czas oczekiwania na przyjęcie systematycznie wzrasta. Obserwujemy również tendencje do wydłużania się kolejek oczekujących na świadczenia w oddziałach rehabilitacyjnych w większości w kategoriach stabilnych.

Leczenie uzdrowiskowe

Leczenie uzdrowiskowe może być prowadzone w szpitalu uzdrowiskowym lub w sanatorium.

Tabela 21 Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w województwie świętokrzyskim w latach 2006-2009.

Rok	Leczenie w szpitalu uzdrowiskowym					
	Liczba skierowań wystawionych przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego *1	Liczba skierowań zaakceptowanych przez NFZ *1	Liczba skierowań zrealizowanych	Średni czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najdłuższy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najkrótszy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)
2006	3808	3500	3638	9	12	6
2007	2176	1951	1864	10	14	6
2008	2084	1838	2052	10	14	6
2009	2497	2289	2822	8	10	6

*1 liczba skierowań ogółem, brak możliwości podziału na szpitale uzdrowiskowe i sanatoria

Nieznacznie spadł okres średniego oczekiwania na miejsce w szpitalu uzdrowiskowym z 10 miesięcy w roku 2008 – do 8 miesięcy w roku 2009. W liczbie skierowań zrealizowanych w roku 2008 i 2009 zawarto liczbę wszystkich skierowań, które wpłynęły od 2006 roku. Należy stwierdzić, że zabezpieczenie świadczeń w szpitalach uzdrowiskowych jest niewspółmiernie niskie w stosunku do zapotrzebowania.

Tabela 22 Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa sanatoryjnego w województwie świętokrzyskim w latach 2006-2009.

Rok	Leczenie sanatoryjne					
	Liczba skierowań wystawionych przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego *1	Liczba skierowań zaakceptowanych przez NFZ *1	Liczba skierowań zrealizowanych	Średni czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najdłuższy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najkrótszy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)
2006	15353	13640	9212	10	12	8
2007	14845	12807	9976	16	18	14
2008	13848	12817	8987	17	18	16
2009	13536	13378	9686	21	24	18

Źródło informacji: Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia

Systematycznie spada liczba wystawianych skierowań zarówno na leczenie uzdrowiskowe jak i sanatoryjne. Na zbliżonym poziomie utrzymuje się liczba odrzuconych wniosków. Niepokojąco wzrasta czas oczekiwania na w/w świadczenia.

Tabela 23 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej w lecznictwie uzdrowiskowym przez Oddział Świętokrzyski NFZ w latach 2005 – 2009

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Liczba świadczeniodawców rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych	2	2	3	3
Liczba świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych [punkty]	8 756 476,00	8 143 170,00	313 skierowań (8764 osobodni)	955 skierowań (26503 osobodni)
Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych [zł]	8 717 976,16	8 142 855,00	913 460,00	3 413 604,0 0
Liczba świadczeniodawców rehabilitacji medycznej w sanatoriach	2	2	0	0
Liczba świadczeń rehabilitacji medycznej w sanatoriach [punkty]	1 425 817,20	2683 953,00	0	0
Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w sanatoriach [zł]	2 493 172,74	2 523 904,20	0	0

Źródło informacji: Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia

Dane uzyskane w roku 2008 i w 2009 z Narodowego Funduszu Zdrowia, różnią się od danych przekazywanych w latach 2006 – 2007. Trudno jest, więc zinterpretować taką rozbieżność w przekazywanych informacjach. W okresie 2008 – 2009, 3 krotnie wzrasta liczba osobodni z jednoczesnym wzrostem kosztów realizacji świadczeń.

Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczno pomocniczy

Każdej osobie ubezpieczonej w NFZ przysługuje bezpłatne lub z dopłatą zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze. Mogą się o nie starać między innymi osoby niewidome, słabowidzące oraz osoby z innymi niepełnosprawnościami. W zależności od rodzaju dysfunkcji, pacjenci mają prawo ubiegać się o środki z Funduszu na zakup przedmiotu ortopedycznego lub innych środków pomocniczych, niezbędnych do codziennego funkcjonowania. Gdy lekarz zdiagnozuje u pacjenta konieczność korzystania z określonego przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego, wówczas na specjalnym formularzu wystawia na nazwisko pacjenta *"zlecenie na zaopatrzenie w wyrób medyczny będący przedmiotem ortopedycznym lub środkiem pomocniczym"*. W zależności od rodzaju przedmiotu bądź środka, lekarz może wypisać zlecenie raz na określony w przepisach okres użytkowania. Zgodnie z przepisami tylko określony specjalista może przepisać wskazany sprzęt ortopedyczny lub pomocniczy (np. zlecenie na aparat słuchowy wystawia laryngolog, a na soczewki okularowe - okulista). Otrzymane zlecenie musi zostać potwierdzone przez oddział wojewódzki NFZ, na terenie którego pacjent jest zameldowany. W przypadku czasowego zameldowania poza miejscem stałego zameldowania - zlecenie może być potwierdzone w tym

oddziale Funduszu, na terenie którego ubezpieczony jest czasowo zameldowany. W przypadku zaopatrzenia comiesięcznego nie trzeba każdorazowo potwierdzać zlecenia w NFZ przed jego realizacją. Przy cyklicznym zaopatrzeniu wydawana jest choremu tzw. **Karta Zaopatrzenia Comiesięcznego** - ważna 12 miesięcy kalendarzowych. Dzięki takiej karcie nie trzeba co miesiąc potwierdzać zlecenia w punktach oddziału wojewódzkiego NFZ. Karta wydawana jest w punktach NFZ, gdzie odbywa się rejestracja zleceń.

Tabela 24 Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny - pomocniczy finansowane przez NFZ Oddział Świętokrzyski w latach 2006 – 2009

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Liczba wydanych kart zaopatrzenia comiesięcznego	21884	24 078	25 901	27861
Całkowity koszt realizacji środków zaopatrzenia comiesięcznego na podstawie wydanych kart	7 016 255,99	7 116 996,40	8 794 028,33	8 953 936,09

Źródło informacji: Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia

Z roku na rok wzrasta całkowity koszt realizacji środków zaopatrzenia comiesięcznego na podstawie wydanych kart. Zwraca uwagę 20 % wzrost kosztów w latach 2007-2008. W roku 2009 finansowanie kosztów realizacji środków zaopatrzenie ortopedycznego wzrosło nieznacznie.

5.2 Pomoc Społeczna

Osoby niepełnosprawne jest to grupa społeczna szczególnie zagrożona marginalizacją, narażona na wykluczenie społeczne, stąd potrzebująca znacznego zewnętrznego wsparcia. Problem niepełnosprawności obejmuje szerokie spektrum problemowe, począwszy od niejednoznaczności w warstwie terminologicznej, kończąc na zjawiskach mu towarzyszących (problem zatrudnienia, czy edukacji). Wymaga więc całościowego podejścia, kompleksowej polityki ze strony państwa, jak również odpowiednich działań na szczeblu regionalnym, będących przedmiotem niniejszego opracowania.

„Wsparcie społeczne jest celem pomocy społecznej czyli sfery działalności polityki społecznej wspomagającej osoby niezdolne do pracy z powodu wieku, niepełnosprawności i innych przyczyn, a nie mających własnych środków utrzymania, ani możliwości korzystania z pomocy rodziny, nie posiadających właściwie zorganizowanej opieki oraz osób ,które znalazły się w przejściowo trudnej sytuacji”.

Podstawową rolę z punktu widzenia odbiorcy świadczeń pełnią ośrodki pomocy społecznej. W Województwie Świętokrzyskim funkcjonują 102 ośrodki pomocy społecznej. Są odpowiedzialne m.in. za wypłacanie świadczeń pieniężnych, pracę socjalną oraz dostarczanie usług. W ofercie świadczeń pomocy społecznej niepełnosprawni klienci mogą otrzymywać pomoc pieniężną, rzeczową oraz usługową.

Poniższa tabela przedstawia odsetek rodzin korzystających ze świadczeń w ośrodkach pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim w latach 2007- 2008 z powodu niepełnosprawności.

Tabela 25 Odsetek osób korzystających ze świadczeń w gminnych ośrodkach pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim w latach 2008- 2009 z powodu niepełnosprawności

Wyszczególnienie	2008*	2009**
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej ogółem	71 620	63 980
Liczba korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	10 327	7 036
Relacja korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności do ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej w %	14	11

Źródło informacji: Ośrodki Pomocy Społecznej

Tabela 26 Wydatki w budżecie ośrodków pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim w latach 2008-2009 na świadczenia finansowe przyznane z powodu niepełnosprawności

Wyszczególnienie		2008*	2009**
Ogół wydatków w budżecie gminy		2 892 683 172	2 321 678 064
Kwota wypłaconych świadczeń pomocy społecznej ogółem		193 532 678	217 438 713
Kwota wypłaconych świadczeń z powodu niepełnosprawności		44 367 000	56 003 702
Relacja wydatków na świadczenia z powodu niepełnosprawności do ogółu wydatków na świadczenia pomocy społecznej w %		22,92	25,75
Struktura świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych			
	Zasiłki stałe	14 958 035	9 228 061
	Zasiłki stałe wyrównawcze	25 583 127	21 149 326
	Zasiłki okresowe	2 288 493	2 998 171
	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1 618 756	3 442 088
Liczba zawartych kontraktów socjalnych z klientem pomocy społecznej		667	1896
Liczba kontraktów zakończonych aktywizacją klientów pomocy społecznej		453	976

Źródło informacji : Ośrodki Pomocy Społecznej

* dane pochodzą z 84% tj. 87 samorządów gminnych Województwa Świętokrzyskiego

** dane pochodzą z 74% tj. 76 samorządów gminnych Województwa Świętokrzyskiego.

Na podstawie powyższych danych obserwuje się zmianę w strukturze wydatków ośrodków pomocy społecznej na świadczenia z powodu niepełnosprawności w stosunku do ogółu wydatków OPS. Informacje dotyczące wydatków w budżecie ośrodków pomocy społecznej pochodzą z 74% (tj. z 76) samorządów gminnych. Na zadania ośrodków pomocy społecznej w roku **2009** przeznaczono kwotę 217 438 713 zł. Natomiast kwota wypłaconych świadczeń z powodu niepełnosprawności wyniosła 56 003 702 zł.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą przez pracownika socjalnego z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Pracownik socjalny może zawrzeć kontrakt z osobą lub rodziną w trudnej sytuacji życiowej.. Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Na przestrzeni 2008 i 2009 roku odnotowuje się znaczący wzrost liczby zawartych kontraktów socjalnych oraz 46% wzrost liczby kontraktów zakończonych aktywizacją klientów pomocy społecznej.

Nowoczesny system Pracy Socjalnej jest niezbędny w społeczeństwie, które chce postępować sprawiedliwie i demokratycznie wobec wszystkich obywateli.

W zakresie podejmowanych czynności przez pracownika socjalnego należy działalność w środowiskach społecznych gdzie znajdują się jednostki wymagające pomocy w usamodzielnieniu, odzyskaniu lub umocnieniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Ze względu na powyższe zadania, praca socjalna jest dla organów rządzących i instytucji najważniejszym instrumentem rozwoju i realizacji zadań polityki społecznej.

Tabela 27 **Zatrudnienie pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej.**

	2008	2009
Liczba pracowników socjalnych w rejonie opiekuńczym	568	604

* dane pochodzą z 74% ośrodków pomocy społecznej z terenu województwa Świętokrzyskiego.

Powyższe zestawienie obrazuje zwiększenie w 2009r. ilości pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych w stosunku do roku 2008. Wpływ na to ma fakt możliwości zatrudniania pracowników w ramach realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej projektów w ramach POKL. Zgodnie z obowiązującymi przepisami gmina jest zobowiązana aby **zapewnić na każde dwa tysiące mieszkańców gminy co najmniej jednego pracownika socjalnego.**

W ramach Priorytetu VII - *Promocja integracji społecznej* Działania 7.1 – *Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji*; Poddziałania 7.1.3 *Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej* Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej w 2009r. kontynuował realizację zrealizował projektu systemowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pn. „*Edukacja receptą na lepsze jutro*”. Szkoleniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych objęte zostały kadry pomocy i integracji społecznej. Projekt składał się z 3 elementów, a każdy z nich zawiera jeden lub kilka modułów szkoleniowych. Główne elementy to:

- Szkolenie kadry kierowniczej OPS i PCPR
- Warsztat pracownika socjalnego – przeznaczony szczególnie dla nowozatrudnionych pracowników
- POKL dla sektora pomocy społecznej – warsztaty doskonalące umiejętności pracowników.

Tabela 28 Realizacja i wykorzystanie środków w ramach projektu systemowego ROPSZ

Rok	Kwota przyznana	Kwota wykorzystana
2008	1 107 000,00	706 370,76
2009	1 947,00,00	1 899 472,85
Razem	3 094 000,00	2 605 843,61

W Województwie Świętokrzyskim w 2009 r funkcjonowały **33 domy pomocy społecznej**, w tym **2 DPS niepubliczne**. Spośród wszystkich placówek 6 przeznaczonych jest dla osób niepełnosprawnych, co stanowi 18,75 % ogółu Domów Pomocy Społecznej w Województwie.

W roku 2008 ogólna liczba mieszkańców DPS wyniosła 3169 z czego 906 – to osoby niepełnosprawne, co stanowiło 28% ogółu. W 2009 r. umieszczonych w nich było łącznie **3215 mieszkańców**; w tym liczba mieszkańców niepełnosprawnych wyniosła **871 co stanowi 27% ogółu**. Natomiast w roku **2009 obserwuje się 99% wykorzystanie miejsc w domach pomocy społecznej**.

Na przestrzeni roku 2008 i 2009 obserwuje się **4% zmniejszenie ogólnej liczby mieszkańców Domów Pomocy Społecznej oraz 3% zmniejszenie liczby miejsc w domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych**. Powyższe dane zostały zawarte w Tabeli Nr 38.

Tabela 29 Ilość domów pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim - 2008r.

L.p.	Typ domu pomocy społecznej	Ilość
1	Dla osób przewlekle somatycznie chorych	7
2	Dla osób w podeszłym wieku	5
3	Dla niepełnosprawnych fizycznie	1
4	Dla przewlekle psychicznie chorych	12
5	Dla niepełnosprawnych intelektualnie	8
	Razem	33*

* Na terenie Województwa funkcjonują ponadto dwa DPS niepubliczne.

Tabela 30 Miejsca i mieszkańcy w domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych na terenie Województwa Świętokrzyskiego w latach 2008-2009

Rok	Miejsca w domach pomocy społecznej									Mieszkańcy w domach pomocy społecznej									
	Ogółem we wszystkich dps	W domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych								Ogółem we wszystkich dps	Wykorzystanie miejsc w %	W domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych							
		Ogółem		Dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie		Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie		Dla osób niepełnosprawnych fizycznie				Ogółem		Dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie		Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie		Dla osób niepełnosprawnych fizycznie	
		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%			Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
2008	3229	932	28	500	15	387	11	45	1,3	3169	98	906	28	487	15	373	12	46	2
2009	3234	907	28	475	14	387	11	45	1,4	3215	99	871	27	462	14	364	11	45	1,4

Źródło informacji : Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Środowiskowe domy samopomocy są to ośrodki wsparcia dziennego dla osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie, działające w ramach zadań zleconych gminie. ŚDS to jednostki organizacyjne pomocy społecznej zapewniające formy pomocy półstacjonarnej takie jak:

- trening umiejętności życia codziennego (np. pranie i higiena, przygotowywanie posiłków, gospodarowanie pieniędzmi)
- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych (kontakty społeczne, aktywność, odpowiedzialność)
- terapia zajęciowa (rzeźbienie, malowanie, itp.)
- poradnictwo psychologiczne i socjalne, psychoedukacja

W Województwie Świętokrzyskim w latach 2008 – 2009 zmniejszyła się liczba środowiskowych domów samopomocy z 29 w 2008r. do 28 placówek w 2009r.

Tabela 31 Liczba miejsc i osób w Środowiskowych Domach Samopomocy

Wyszczególnienie	2008	2009
Ilość miejsc	728	738
Ilość osób	676	712
Wykorzystanie miejsc w %	93	96
Liczba ŚDS	29	28

Źródło informacji ośrodki pomocy społecznej.

W stosunku do roku 2008 obserwowany jest wzrost liczby miejsc o 2,5%, a co z tym związane o 5,3% wzrost liczby osób przebywających w środowiskowych domach samopomocy.

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym, która weszła w życie w 2003 r., umożliwiła powstawanie Centrów Integracji Społecznej (CIS-ów). Centra są bardzo ważnym elementem polityki rynku pracy, pierwszym etapem na drodze osób wykluczonych do zawodowej i społecznej aktywności.

Na terenie Województwa Świętokrzyskiego funkcjonują 4 Centra Integracji Społecznej: w Kielcach, Ostrowcu Świętokrzyskim, Staszowie oraz w Skarżysku Kamiennej. Na dzień 31.12.2009 r. w zajęciach CIS na terenie Województwa Świętokrzyskiego brało udział 197 uczestników.

Ponadto na terenie województwa prowadzą działalność 3 Kluby Integracji Społecznej: w Skarżysku Kamiennej, Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Starachowicach.

W w/w placówkach są realizowane programy zatrudnienia socjalnego oraz wspieranego, które ułatwiają uczestnikom tych programów wejście na rynek pracy.

Zadania obligatoryjne województwa i powiatów z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.. Natomiast rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienie rehabilitacji osób niepełnosprawnych jest ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Ustawa określa zadania, które są realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe.

Ze środków PFRON mogą być finansowane następujące zadania województwa:

1. Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych,
2. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej,
3. Dofinansowanie zadań zleczanych do realizacji fundacjom i organizacjom pozarządowym.
4. Udzielanie pomocy zakładom pracy chronionej:
 - zwrot kosztów za szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych, w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji,
 - jednorazowa pożyczka w celu ochrony istniejących miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Tabela 32 Zadania realizowane przez Samorząd Województwa z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2008 - 2009.

Zadania Samorządu Województwa	Rok	Złożone wnioski					Umowy Zawarte i zrealizowane					Wykorzystanie dysponowanych środków PFRON							
		Ogółem	Instytucje należące do sektora finansów publicznych		Instytucje nie należące do sektora finansów publicznych		Ogółem	Instytucje należące do sektora finansów publicznych		Instytucje nie należące do sektora finansów publicznych		Ogółem			Instytucje należące do sektora finansów publicznych		Instytucje nie należące do sektora finansów publicznych		
			Liczba	%	Liczba	%		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Kwota przeznaczona	Kwota wykorzystana	%	Kwota	%	Kwota
Dofinansowanie robót budowlanych dot. obiektów służących rehabilitacji	2008	19	14	74	5	26	12	9	75	3	25	2 989 484,00	2 989 484,00	100	2 323 426,00	78	666 058,00	22	
	2009	17	13	76	4	24	7	4	57	3	43	1.341.449,36	1.341.449,36	100%	824 059,36	61	517.390,00	39	
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ	2008	2	1	50	1	50	2	1	50	1	50	1 375 304,00	1 366 963,17	99,4	754 740,00	56	612 313,17	44	
	2009	2	1	50	1	50	2	1	50	1	50	1.517.000,00	1.515 621,53	99,9	832 500,00	55	683 121,53	45	
Dofinansowanie zadań zleczanych do realizacji fundacjom i organizacjom pozarządowym	2008	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	Nie dot.	
	2009	32	0	0	32	100	14	0	0	14	100	213.940,64	213.940,64	100%	0	0	231.940,64	100	
Zwrot kosztów za szkolenie zatrudnionych ON w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji	2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Razem	2008											4 364 788,00	4 356 447,17	99,8	3.078.166,00	70,5	1.278.371,17	29,5	
	2009											3.072 390,00	3.071.011,53	99,9	1.656.559,36	53,9	1.432.452,17	46,1	
Koszty obsługi 2,5%	2008											109 119,70	108 911,18						
	2009											76.809,75	76.775,28						
Śr. niewykorzystane	2008											8 340,83							
	2009											1.378,47							

Źródło informacji: opracowanie własne

W roku 2008 Samorząd Województwa otrzymał na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 maja 2003r w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym do dyspozycji **kwotę 4.364.788 ,00 zł , z czego wykorzystano 4 356 447,17 tj. 99,8%.**

Natomiast w roku 2009 do wykorzystania Samorząd otrzymał kwotę **3.072 390,00 zł z czego na realizację zadań została wykorzystana 3.071.011,53 zł tj. 99,9%**

Samorząd Województwa udziela dotacji instytucjom z sektora finansów publicznych, jak i innym prowadzącym działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

W roku 2009 widoczne jest znaczne zmniejszenie przyznanego dofinansowania przez Fundusz na realizację zadań samorządu województwa wynikających z ustawy o rehabilitacji i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Struktura wydatków poniesionych na realizację zadań ze środków PFRON w latach 2008 i 2009 uległa zmianie. W roku 2009 najwięcej środków zaangażowano na realizację zadania: dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, na które przeznaczono **1.517.000,00 zł.**

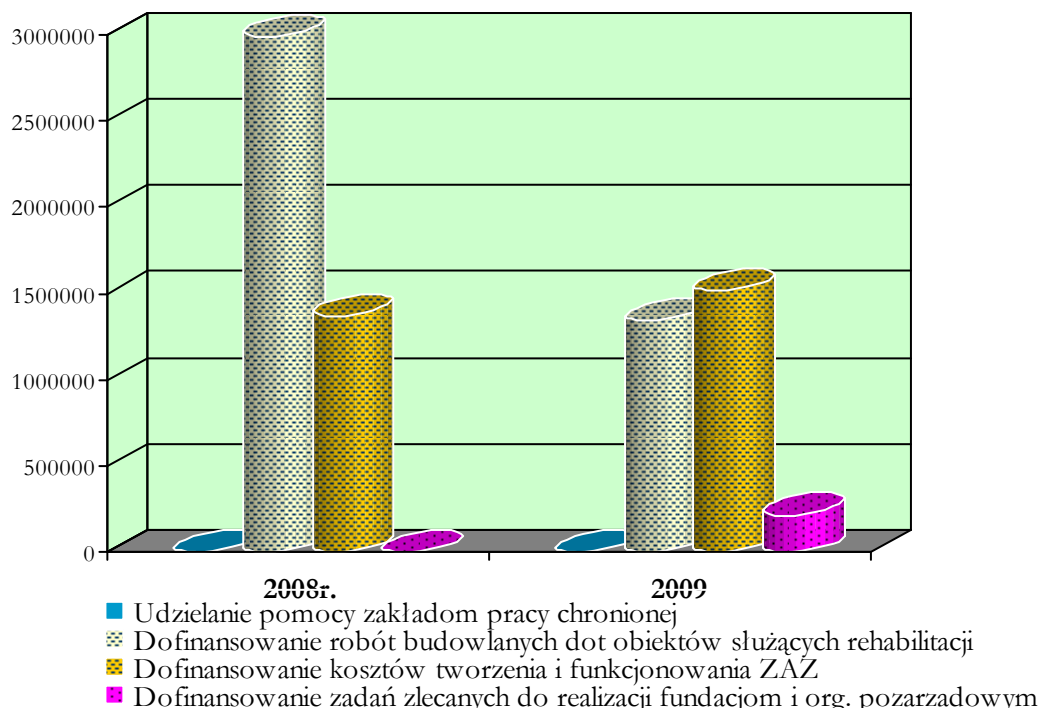
W roku 2009 samorząd województwa realizował ze środków PFRON nowe zadanie: dofinansowanie zadań zleczanych do realizacji fundacjom i organizacjom pozarządowym, na które przeznaczono i wydatkowano **213.940,64 zł.** W wyniku trzech edycji konkursów dofinansowanie otrzymało **14 stowarzyszeń i organizacji pozarządowych.**

W roku 2008 i 2009 większą aktywnością działań w pozyskiwaniu środków na rzecz poprawy warunków dla osób niepełnosprawnych wykazały się instytucje należące do sektora finansów publicznych. W roku 2008 otrzymały one kwotę 3 078 166,00 zł (70,5%) środków przekazanych województwu, natomiast w roku 2009 kwotę **1.656.559,36 zł** tj. 53,9% środków przyznanych województwu. Jak widać powyższego zestawienia na uwagę zasługują fakt znacznego zwiększenia udziału w wykorzystaniu środków instytucji nie należących do sektora finansów publicznych.

Na terenie województwa funkcjonują 2 Zakłady Aktywności Zawodowej:

- Zakład Aktywności Zawodowej w Stykowie, dla którego organizatorem jest Starostwo Powiatowe w Starachowicach. W zakładzie zatrudnienie znajduje 45 osób niepełnosprawnych oraz 16 osób obsługi. W działalności zakładu dominującym rodzajem produkcji są pamiątkowe gadżety i dewocjonaalia oraz świadczenie usług hotelarskich
- Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich, dla którego organizatorem jest polski Związek Niewidomych. Zakład został utworzony w 2006r, zatrudnionych jest 37 osób niepełnosprawnych i 19 osób obsługi. Przedmiotem działalności gospodarczej jest m.in. produkcja szczotkarsko – pędzlarstwa, regeneracja i wytwarzanie szczotek technicznych, usługi kserograficzne, usługi komputerowe.

Wykres 20 Wykorzystanie środków PFRON przez samorząd województwa w 2008 i 2009r.

W latach 2008 – 2009 w związku z brakiem złożonych wniosków na zadanie pn.: zwrot kosztów za szkolenie zatrudnionych osób niepełnosprawnych w związku z koniecznością zmiany profilu produkcji nie było realizowane. Przyczyną powyższego jest fakt braku prawidłowych aktów prawnych dotyczących realizacji zadania. Obowiązujące rozporządzenie nie zostało przystosowane do przepisów Unii Europejskiej.

Do zadań samorządów powiatowych finansowanych ze środków PFRON zalicza się :

1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

2. Zadania z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

- udzielania osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej,
- udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.
- Zwrot kosztów wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego niepełnosprawnych,
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy (staże, prace interwencyjne, szkolenia, przygotowania zawodowe w miejscu pracy).

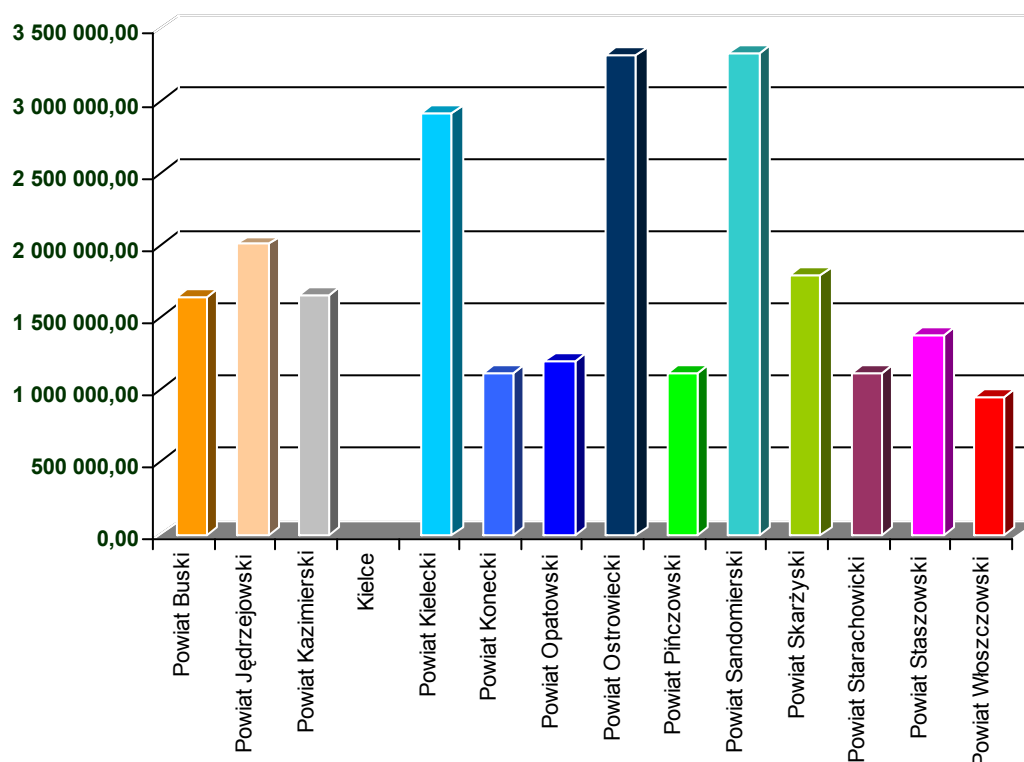
Tabela 33 Wykorzystanie środków PFRON przez samorządy powiatowe Województwa Świętokrzyskiego.

	Kwota przyznanych środków PFRON				Wykorzystanie na 31 grudzień				Wykorzystanie w %			
	2008		2009		2008		2009		2008		2009	
	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Reh. społeczna	Reh. zawodowa	Reh. społeczna	Reh. zawodowa
Powiat Buski	1 747 313	264 995	1.412.261	227.022,22	1 720 633	264 995	1.412.249,79	227.022,22	98,47	100,00	99	100
Powiat Jędrzejowski	2 038 525	385 200	1.751.062	255.000	2 038 525	385 200	1.751.062	255.000	100,00	100,00	100	100
Powiat Kazimierski	915 667	0	820.840	831.195	912 837	0	819.866,63	828.469,02	99,69	0	99,88	99,67
Miasto Kielce	3 380 822	2 011 415	b.d.	b.d.	3 380 822	2 010 736	b.d.	b.d.	100,00	99,97	b.d.	b.d.
Powiat Kielecki	2 280 691	1 471 475	1.976.877	944.000	2 278 041	1 461 567	1.976.877	939.367,94	99,88	99,33	100	99,5
Powiat Konecki	1 104 834	368 000	810.673	303.000	1 104 834	367 869	810.673	303.000	100,00	99,96	100	100
Powiat Opatowski	986 224	300 000	961.210	235 000	976 312	254 024	961.210	235.000	98,99	84,67	100	100
Powiat Ostrowiecki	3 410 104	695 743	2.814.321,	499.483	3 351 013	695 742	2.814.321	499.483	98,27	100,00	100	100
Powiat Pińczowski	1 203 238	30 000	1.110.350	25.500	1 203 234	30000	1.086.230	24.750	100,00	100,00	97,82	97,05
Powiat Sandomierski	3 205 523	240 000	3.219.098	130.000	3 204 160	223 336	3.208.965	122.398	99,96	93,06	99,68	94,15
Powiat Skarżyski	1 497 944	693 800	1.645.612	150.000	1 497 944	693 341	1.639.509	150.000	100,00	99,93	99,62	100
Powiat Starachowicki	1 778 131	834 284	1.109.700	0	1 778 113	834 283	1.109.700	0	100,00	100,00	100	0
Powiat Staszowski	1 123 856	578 185	1.075.222	305.204	1 121 448	578 184	1.074.947	304.969	99,79	100,00	99,97	99,92
Powiat Włoszczowski	959 036	160 000	826 752	120.000	959 020	160 000	826.751	120.000	100,00	100,00	99,99	100,00
RAZEM	25 631 908	8 033 097	19 533 978	4025404,22	24 156 850	7 959 277	19 492 361,42	4 009 459,18	99,65	91,21	99,78	99,6

Wysokość przyznanych środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przez samorzady powiatowe w skali województwa na przestrzeni 2008 i 2009r roku uległa zmniejszeniu. Najwyraźniej zjawisko jest obserwowane w przypasku zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej. Skuteczność wykorzystania środków PFRON przez powiaty w 2008 roku wyniosła 95,4%, natomiast w 2009r wzrosła do 99,69%.

Na podstawie powyższego zestawienia obserwuje się znaczną różnicę w zaangażowaniu środków na zadania związane z rehabilitacją społeczną i zawodową. W roku 2008 ok. 31,3 % przyznanych środków przeznaczono z zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, a w 2009 wartość ta zmniejszyła się do 20,6% . W roku 2008 Powiat Kazimierski nie przeznaczył środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, natomiast w roku 2009 sytuacja taka miała miejsce w powiecie starachowickim.

Wykres 21. Wykorzystanie środków PFRON na realizację zadań powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2009 r.

Źródło. Samorzady powiatowe województwa Świętokrzyskiego.

Rehabilitacja społeczna – ma na celu przywracanie możliwości normalnego sposobu życia w naturalnym środowisku. Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

1. wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
2. wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
3. likwidację barier w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
4. kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

W 2009r. osoby niepełnosprawne najczęściej ubiegały się o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Łącznie wpłynęło 3934 wnioski, z czego zrealizowano 3299 tj. 83,8%.

Barriere architektoniczne stanowią jedną z najpoważniejszych przeszkód w aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Liczba umów dotyczących zadania: dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami w 2009r . wyniosła 394, co stanowi 35% liczby wszystkich złożonych wniosków.

Popularną formą rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest dofinansowanie do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym, którego głównym celem jest przede wszystkim wpływ na ogólną poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. **W roku 2009 o dofinansowanie ubiegało się 2633 osoby, natomiast dofinansowania otrzymało jedynie 50,6 % wnioskodawców.**

Inną formą korzystania z pomocy jest udział osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej. Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, stwarzająca osobom niepełnosprawnym, z upośledzeniem uniemożliwiającym aktualnie podjęcie pracy, możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej przez terapię zajęciową.

Liczba funkcjonujących warsztatów terapii zajęciowej na przestrzeni 2008 i 2009 roku nie zmieniła się i wynosiła 23, podobnie liczba uczestników pozostała na tym samym poziomie i wyniosła 803 osoby.

Programy realizowane przez samorząd województwa na rzecz osób niepełnosprawnych

Program Wyrównywania Różnic Między Regionami – obszar A

W roku 2009 Samorząd Województwa realizował program PFRON pn. „Program wyrównywania różnic między regionami obszar A”. Celem programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych zamieszkujących regiony słabo rozwinięte w dostępie do rehabilitacji społecznej i zawodowej. W szerszym ujęciu, program ma zapobiegać marginalizacji niektórych obszarów, sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu, aktywizacji zawodowej i integracji z Unią Europejską. Program realizowany jest do 31 grudnia 2008 r.

Pomoc może być udzielana w ramach czterech obszarów:

obszar A - wyposażania obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny - realizowany przez Samorząd Województwa.

obszar B - likwidacji barier w placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania – realizowany przez Samorząd Powiatowy.

obszar C - dla pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy, na wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych - realizowany przez Samorząd Powiatowy.

obszar D - likwidacji barier transportowych realizowany przez Samorząd Powiatowy.

obszar F - utworzenia warsztatów terapii zajęciowej - realizowany przez Samorząd Powiatowy.

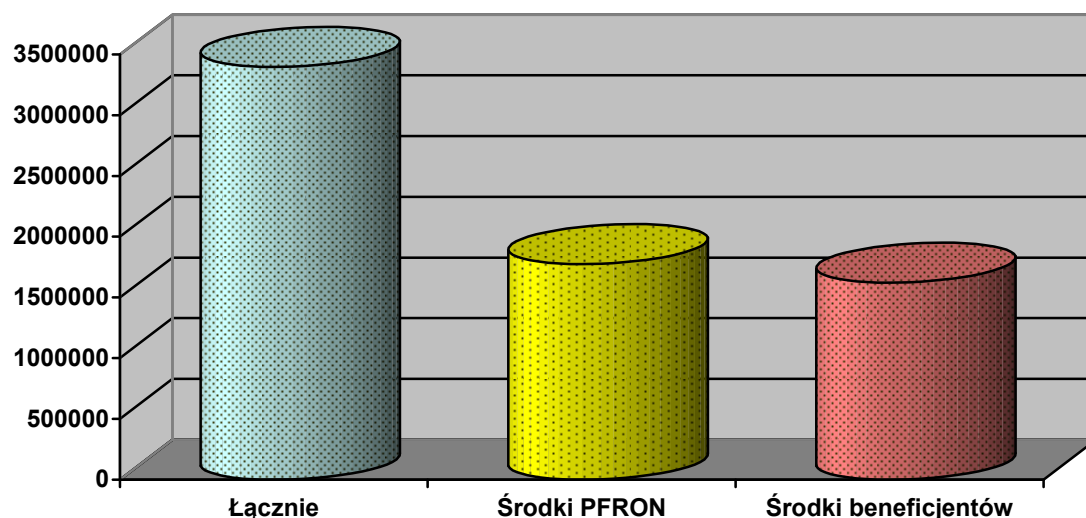
Przedmiotem dofinansowania w obszarze A jest zakup sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych z osobami niepełnosprawnymi, mający za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osób niepełnosprawnych możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Zgodnie z procedurami wnioski składane są w jednostkach samorządu terytorialnego: wojewódzkiego dla obszaru A i powiatowego dla obszarów B, D i F.

Jednostka samorządu terytorialnego składa do PFRON wystąpienie w sprawie udziału w realizacji programu. Powyższe wystąpienie zawiera m.in. opisy oraz budżety realizacji wniosków złożonych do samorządu wojewódzkiego.

W 2008 roku realizacji programu zostało podpisanych 6 umów na łączną kwotę 1 009 252,99zł. natomiast w roku 2009 podpisano 11 umów na kwotę: 1 182 137,00 zł .

Wykres 22. Struktura wykorzystania środków w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami – obszar A

Poakcesyjny Program Wsparcia Obszarów Wiejskich – Program Integracji Społecznej.

Program Integracji Społecznej jest realizowany z pożyczki Banku Światowego (ok. 40 mln euro), a wdrażany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Regionalnymi Ośrodkami Polityki Społecznej. Program realizowany jest od czerwca 2007 roku do końca roku 2009.

Program ma za zadanie wsparcie najbiedniejszych gmin wiejskich i miejsko-gminnych w prowadzeniu polityki społecznej opartej o długoterminowe plany i zamierzenia.

W Programie uczestniczą 42 gminy z terenu województwa.

Stworzone zostaną i będą realizowane gminne strategie rozwiązywania problemów społecznych, dzięki którym rozwiązywane będą najbardziej pilne problemy społeczne. Program ma pomóc w mobilizowaniu lokalnych społeczności i organizacji pozarządowych do aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu problemów społecznych. Program składa się z trzech komponentów:

- reformy KRUS,
- integracji społecznej obszarów wiejskich w tym Programu Integracji Społecznej ,
- kampanii informacyjno-promocyjnej.

Komponent Integracji Społecznej przy realizacji, którego Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej bierze udział zapewnia finansowanie, które umożliwi gminom z terenów wiejskich realizowanie usług dla wybranych grup społecznych:

- ludzi starszych,

- dzieci i młodzieży,
- rodzin z małymi dziećmi.

Wykres 23. Obszary realizacji usług w ramach Poakcesyjnego Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami.

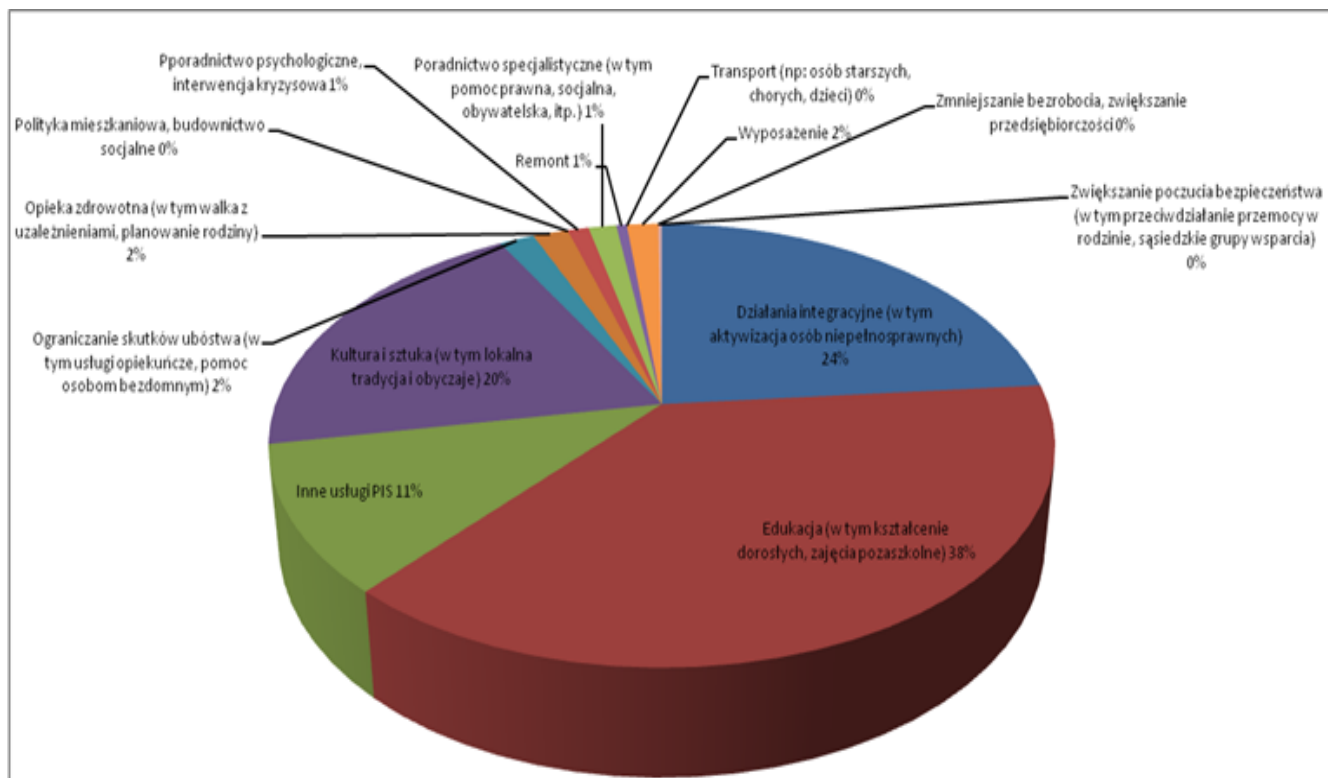

Tabela. 34 Wysokość alokacji i środków wykorzystanych przez gminy w ramach Poakcesyjnego Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami w latach 2008 i 2009.

Wielkość alokacji	13 456 380 zł.
Środki wykorzystane w 2008 r.	3 503 670 zł.
Środki wykorzystane w 2009 r.	7 471 745 zł.

Współpraca Samorządu Województwa z organizacjami pozarządowymi.

W roku 2009 zrealizowano program samorządowy *Program Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2009* przyjęty i zatwierdzony do realizacji Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XXII/384/08 z dnia 29 grudnia 2008 r.

Program Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi jest dokumentem przedstawiającym politykę władz Województwa wobec organizacji pozarządowych.

Włączenie organizacji pozarządowych w definiowanie problemów społecznych umożliwia pełniejsze poznanie potrzeb mieszkańców województwa, a wspólne podejmowanie działań mających na celu poprawę jakości życia w regionie pozwala w konsekwencji na znaczne obniżenie kosztów realizacji zadań publicznych.

Program, definiuje ramy współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie województwa, w różnych sferach życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

Program określa priorytety obejmujące m.in. działania w zakresie pomocy społecznej, profilaktyki alkoholowej, zwalczania narkomanii.

Tabela 35 Dotacje celowe przyznane z budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego w latach 2008-2009 dla NGO's wspierających działania na rzecz osób niepełnosprawnych w dziedzinie pomocy społecznej.

Rok	Liczba złożonych wniosków o dotację			Liczba zawartych umów			Łączna kwota udzielonych dotacji w zł.		
	Pomoc społeczna	W tym Niepełnosprawność		Pomoc społeczna	W tym Niepełnosprawność		Pomoc społeczna	W tym Niepełnosprawność	
		Liczba	Liczba		%	Liczba		Liczba	%
2008	50	29	58	37	18	48	110000	75000	68
2009	29	11	38	9	5	55	150000	49000	33

Źródło informacji: opracowanie własne

Współpraca na rzecz osób niepełnosprawnych realizowana była poprzez działania w ramach obszaru: pomoc społeczna.

W roku 2008 wpłynęło 50 ofert organizacji pozarządowych z czego 29 dotyczyło organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zaakceptował do realizacji 18 projektów na kwotę 75 000 zł. W 2009r wpłynęło łącznie 29 ofert, z czego 11 dotyczyło organizacji działających osób niepełnosprawnych. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wytypował do realizacji 5 projektów na kwotę 49 000 zł.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych

rad ds. osób niepełnosprawnych działa powołana Zarządzeniem Marszałka Nr 12/08 Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.. Rada jest organem opiniująco - doradczym, inicjuje działania, przedstawia propozycje, których realizacja ma wpływać na poprawę warunków funkcjonowania społeczno – zawodowego osób niepełnosprawnych. W skład rady wchodzi przedstawiciele organizacji społecznych, samorządów terytorialnych oraz administracji rządowej.

W latach 2008 -2009 zorganizowano łącznie 5 posiedzeń Rady. do najważniejszych inicjatyw można zaliczyć m.in. zaopiniowanie projektów w ramach Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami – Obszar A, zaopiniowano uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie określenia zadań samorządu Województwa Świętokrzyskiego, które mogą być dofinansowane w 2010 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Obsługę Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych prowadzi Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej – Oddział ds. Polityki Społecznej.

Cele, zadania, wskaźniki

Cel strategiczny 1

Kształtowania społecznych postaw akceptacji i tolerancji wobec niepełnosprawności i autonomii osób niepełnosprawnych.

Zadanie 1

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej o prawie osób niepełnosprawnych do ochrony przed dyskryminacją.

Metody i wskaźniki realizacji :

1. Opracowanie i wydanie publikacji służących przybliżeniu problematyki niepełnosprawności		2008*	2009**
	Liczba opracowanych i wydanych publikacji	2	2
	Nakład publikacji	5504	7504
	Liczba złożonych ofert współpracy w celu realizacji przedsięwzięć	1	1
	Liczba umów zawartych z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	1	1
	Środki finansowe zaangażowane na realizację zadania	8 580	17344
2. Organizowanie kampanii edukacyjnych w celu upowszechnienia informacji i wiedzy na temat niepełnosprawności			
	Liczba zorganizowanych form edukacji społecznej	41	33
	Liczba uczestników zrealizowanych działań	2819	4668
	Ilość materiałów wyprodukowanych	5100	0
	Liczba złożonych ofert współpracy	14	0
	Liczba umów zawartych z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	14	0

	Środki finansowe zaangażowane na realizację zadania	100 954	0
--	---	---------	---

* Dane pochodzą z 84% tj. 87 samorządów gminnych

** Dane pochodzą z 57% tj. 8 samorządów powiatowych

Zadanie 2.

Przedstawianie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych i wkładu, jaki osoby niepełnosprawne wnoszą w życie społeczeństwa jako całości

Metody i wskaźniki realizacji

1. Organizowanie targów, wystaw i innych imprez o charakterze wystawienniczym promujących osiągnięcia i aktywność osób niepełnosprawnych.		2008*	2009**
	Liczba zorganizowanych inicjatyw	27	58
	Liczba uczestników	1 254	1471
	Liczba zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	7	11
	Środki finansowe przeznaczone na organizację w/w imprez	37 274	113664
2. Inspirowanie programów radiowych i telewizyjnych w celu propagowania osiągnięć naukowych i zawodowych osób niepełnosprawnych			
	Liczba zaangażowanych mediów	7	3
	Liczba i zasięg zorganizowanych działań medialnych z udziałem osób niepełnosprawnych	12	0
	Liczba zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	0	0
	Środki finansowe przeznaczone na organizację w/w imprez	1 500	15000

Źródło informacji : Samorzady Powiatowe Województwa Świętokrzyskiego

* Dane pochodzą z 84% tj. 87 samorządów gminnych

** Dane pochodzą z 57% tj. 8 samorządów powiatowych

Z powyższego zestawienia wynika, że samorzady powiatowe wykazują aktywność na zbliżonym poziomie w latach 2008-2009 w podejmowaniu inicjatyw mających za zadanie realizację celu: Kształtowania społecznych postaw akceptacji i tolerancji wobec niepełnosprawności i autonomii osób niepełnosprawnych. Zintensyfikowano działania w zakresie organizowania targów wystaw i innych imprez o charakterze wystawienniczym promujących osiągnięcia i aktywność osób niepełnosprawnych. Podejmowane działania dotyczą ponadto organizowanie kampanii edukacyjnych w celu upowszechnienia informacji i wiedzy na temat niepełnosprawności .

Zadanie 3.

Uświadamianie różnym grupom społecznym zróżnicowania występującego między osobami niepełnosprawnymi oraz różnych form dyskryminacji, na które są narażone
Metody i wskaźniki realizacji.

1. Organizowanie szkoleń dla kadr instytucji pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem obsługi z zakresu potrzeb osób niepełnosprawnych oraz współpracy z niepełnosprawnym klientem		2008*	2009**
	Liczba zorganizowanych szkoleń	2	2
	Liczba uczestników szkoleń	30	30
	Liczba złożonych ofert współpracy w celu realizacji zadania	4	0
	Liczba zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	0	0
	Środki finansowe zaangażowane na realizację zadania	0	14300
2. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla członków rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych			
	Liczba zorganizowanych szkoleń	7	10
	Liczba uczestników szkoleń	62	142
	Liczba złożonych ofert współpracy w celu realizacji zadania	1	3
	Liczba zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	0	1
	Środki finansowe zaangażowane na realizację zadania	0	55000

Źródło informacji: Samorzady Powiatowe Województwa Świętokrzyskiego

* Dane pochodzą z 84% tj. 87 samorządów gminnych

** Dane pochodzą z 57% tj. 8 samorządów powiatowych

Zadanie 4

Rozwój systemu informacji obywatelskiej i poradnictwa specjalistycznego
Metody i wskaźniki realizacji

	Powiat*		Gmina**	
	Tak	Nie	Tak	Nie
Czy samorząd prowadzi specjalistyczne poradnictwo?	5	3	40	42
Liczba osób korzystających z informacji i poradnictwa	6165		4636	
Liczba złożonych ofert współpracy na realizację zadania	2		0	
Liczba zawartych umów na realizację zadania	2		0	
Środki finansowe przeznaczone na realizację zadania	55 000		0	

Źródło informacji: Samorzady Powiatowe i Gminne Województwa Świętokrzyskiego

* Dane pochodzą z 57% tj. 8 samorządów powiatowych

** Dane pochodzą z 84% tj. 87 samorządów gminnych

Powyższe zestawienie przedstawia obraz rozwoju systemu informacji obywatelskiej i poradnictwa specjalistycznego. Z nadesłanych danych z ośmiu (na czternaście powiatów województwa) samorządów powiatowych wynika, iż w większości powiatów prowadzone było specjalistyczne poradnictwo. Natomiast spośród 82 nadesłanych gmin jedynie w 40 prowadzone jest specjalistyczne poradnictwo. Trudności przysparza oszacowanie liczby osób korzystających z informacji i poradnictwa z uwagi na brak prowadzenia rejestrów świadczonych porad.

Cel strategiczny 2

Wspierania aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych poprzez system pomocy społecznej.

Zadanie 2

Stymulowanie samodzielności i aktywności osób niepełnosprawnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczej i zapewnienie opieki osobom samotnym

Metody i wskaźniki realizacji.

1. Stosowanie modelowych rozwiązań w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych w ramach integracji z UE.

	2009	
	Powiat	Gmina
Liczba samorządów terytorialnych które złożyły wnioski systemowe dot. zagadnień niepełnosprawności ogłaszanych przez instytucje wdrażające POKL	5	45
Wysokość pozyskanych środków finansowych	1 109 478	13 515 142,77
Liczba beneficjentów ostatecznych	251	1590

Źródło informacji: Opracowanie własne

Powyższa tabela przedstawia aktywność samorządów powiatowych i gminnych w zakresie pozyskiwania środków strukturalnych.

Większość samorządów powiatowych i gminnych przystąpiło do realizacji projektów systemowych POKL, czyli dotyczących dofinansowania zadań publicznych realizowanych w sposób określony w odrębnych przepisach prawa. Z nadesłanych informacji wynika, iż jedynie 2 samorzady gminne oraz 1 powiatowy biorą udział w projektach konkursowych ogłaszanych przez instytucje wdrażające Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

2. Wspieranie tworzenia centrów integracji społecznej/ klubów integracji społecznej

Liczba zaopiniowanych wniosków o utworzenie CIS		Wysokość środków finansowych w budżecie województwa przeznaczonych na wyposażenie i działalność CIS		Liczba jednostek organizacyjnych CIS		Liczba uczestników programu zatrudnienia socjalnego		Liczba uczestników zatrudnienia tymczasowego KIS		Relacja uczestników usamodzielnionych do wszystkich uczestników realizowanych programów KIS	
2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
0	0	0	0	3	3	254	197	261	293	21%	27%

Źródło informacji: Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego

W roku 2008 i 2009 na terenie Województwa funkcjonowały 3 Centra Integracji Społecznej.

W roku 2009 r. Łącznie w zajęciach CIS brało udział uczestników 197.

3. Rozwój sieci wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi

	2008	2009
Liczba ośrodków wsparcia – środowiskowych domów samopomocy	29	29
Liczba miejsc w ośrodkach wsparcia	728	738
Liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia	676	712
Liczba mieszkań chronionych	4	5
Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych	19	22
Liczba osób korzystających z mieszkań chronionych	16	19

Z zestawienia w powyższej tabeli wynika, że ilość ośrodków wsparcia – środowiskowych domów samopomocy na terenie województwa przestrzeni 2008-2009 r. nie uległa zmianie. Zwiększyła się jedynie liczba miejsc i liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia. Ponadto z zestawienia wynika, że wykorzystanie miejsc w ośrodkach wsparcia kształtuje się na poziomie: w roku 2008r. - 92% a w 2009 96%.

4. Rozwój środowiskowych usług opiekuńczych w tym specjalistycznych

	2006	2007
Relacja osób, którym przyznano decyzją świadczenia do wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych	100%	100%
Relacja kwoty świadczeń na usługi opiekuńcze do ogólnej kwoty wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych gmin	2,38	1,58

Źródło informacji : Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego

Zadanie 4.

Zwiększenie zaangażowania obywateli w działalność społeczną na rzecz osób niepełnosprawnych.

Inspirowanie samorządów terytorialnych do opracowania i wdrażania programów na rzecz osób niepełnosprawnych.

	Powiat*		Gmina**	
	Tak	Nie	Tak	Nie
Czy samorząd posiada opracowaną i uchwaloną strategię rozwiązywania problemów społecznych	7	1	83	4
Czy w strategii zostały uwzględnione problemy osób niepełnosprawnych	7	1	81	6
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację opracowywanych i wdrożonych programów	381 850		734 550	

Źródło informacji: samorządy powiatowe i gminne Województwa Świętokrzyskiego

* Dane pochodzą z 57 % tj. 8 samorządów powiatowych

** Dane pochodzą z 84% tj. 87 samorządów gminnych

Z informacji otrzymanych z 8 powiatów i 87 gmin wynika, że zdecydowana większość samorządów posiada opracowaną i uchwaloną strategię rozwiązywania problemów społecznych oraz uwzględniają w niej problemy osób niepełnosprawnych. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację opracowywanych i wdrożonych programów jest szacunkowa z uwagi na fakt, że programy te w większości nie posiadają sporządzonych kosztorysów.

Zadanie 5.

Promowanie dialogu obywatelskiego jako formy partycypacji w realizacji zadań publicznych

W latach 2009r. Samorząd Województwa wspierał działalność organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych w m.in. sferach:

- Ochrona i promocja zdrowia: – zapobieganie alkoholizmowi.
– zwalczanie narkomanii.
- Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.
- Krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży.
- Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji.
- Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.
- Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Promocja i organizacja wolontariatu.
- Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

- Nauka, edukacja, oświata i wychowanie.

Program realizowany był zarówno w formie współpracy finansowej, jak i pozafinansowej przez poniższe departamenty Urzędu Marszałkowskiego:

- Departament Zdrowia i Polityki Społecznej
- Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki
- Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich, i Środowiska,
- Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
- Departament Funduszy Strukturalnych .
- Departament Polityki Regionalnej.

PODSUMOWANIE

Ponad 500 milionów ludzi na świecie cierpi z powodu różnego rodzaju niepełnosprawności. Powszechność niepełnosprawności stawia przed państwem zadanie przeciwdziałania zjawisku oraz zmniejszania jego skutków. Społeczeństwo musi nie tylko dążyć do zmniejszenia liczby osób niepełnosprawnych, ale także przeciwdziałać przyczynom prowadzącym do niepełnej sprawności.

W Polsce jak i województwie szacuje się, że co 10 osoba jest osobą niepełnosprawną. Należy zastanowić się nad sytuacją tych osób i spróbować określić kim są osoby niepełnosprawne, z jakimi problemami i trudnościami stykają się na co dzień, jak odnosi się do nich społeczeństwo, w jaki sposób próbuje się pomóc tym ludziom.

Ocena sytuacji osób niepełnosprawnych przeprowadzona została na podstawie ilościowej i jakościowej analizy danych, pozyskanych z instytucji wskazanych w Programie jako realizatorzy. Dynamika zjawiska niepełnosprawności została oceniona na podstawie danych ZUS, KRUS oraz Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Na podstawie ilościowej analizy orzecznictwa o niepełnosprawności należy stwierdzić, iż w 2009r. o 3,7% zmniejszyła się liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w stosunku do roku 2008. Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności w okresie od 2004 do 2009 roku są choroby układu ruchu, oddechowego i krążenia, które dominują nad pozostałą grupą przedstawionych schorzeń.

Sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy w świetle prezentowanych wskaźników uległa pogorszeniu. Na koniec 2009r. w rejestrach pozostawało 3564 bezrobotnych niepełnosprawnych w stosunku do 2764 na koniec 2008r. Wykluczenie społeczne związane jest m.in. ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia, w okresie 2008 – 2009 pozostaje na niezmiennym poziomie.

Na podkreślenie zasługuje fakt realizacji programów celowych dla osób niepełnosprawnych realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych. Ocena wdrażania

prezentowanych projektów będzie możliwa po okresie realizacji. Zainteresowanie jednostek samorządu terytorialnego, możliwością dofinansowywania inwestycji z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych jest nadal wysokie, niemniej wysokość środków finansowych przekazanych samorządom w stosunku do roku 2008 uległa zmniejszeniu.

Kolejnym elementem, który został poddany ocenie – jest działalność ośrodków pomocy społecznej i zadań przez nie realizowanych. Obserwuje się nieznaczny wzrost ogólnej liczby świadczeń pomocy społecznej a także świadczeń z tytułu niepełnosprawności. Udział wypłaconych świadczeń przez ośrodki pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności do kwoty wypłaconych świadczeń pomocy społecznej uległ zwiększeniu.

Na przestrzeni 2008 i 2009 roku nieznacznie zmniejszyła się liczba miejsc oraz liczba mieszkańców domów pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Zmniejszenie ilości miejsc w DPS związane jest ze standaryzacją przeprowadzaną w tych placówkach.

Z przeprowadzonej analizy działań podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wojewódzkiego programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu na lata 2006 – 2013, można stwierdzić, że problem niepełnosprawności spotyka się z coraz większym zrozumieniem samorządów.

Wykaz tabel:

- Tabela 1 Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. wieku.
- Tabela 2 Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. wykształcenia
- Tabela 3 Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. stażu pracy.
- Tabela 4. Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. czasu pozostawania bez pracy.
- Tabela 5. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń dla bezrobotnych niepełnosprawnych w 2009 roku
- Tabela 6 Bezrobotni niepełnosprawni według czasu pozostawania bez pracy i miejsca zamieszkania
- Tabela 7 Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2004-2008
- Tabela 8 Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Oddziały Regionalne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w latach 2004 – 2009
- Tabela 9 Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w latach 2005 – 2008
- Tabela 10 Placówki rehabilitacji medycznej w województwie świętokrzyskim według stanu na dzień 31.12 każdego roku
- Tabela 11 Liczba lekarzy specjalistów, specjalistów mgr rehabilitacji
- Tabela 12 Ukończone specjalizacje I oraz II stopnia przez lekarzy w Województwie Świętokrzyskim w zakresie rehabilitacji medycznej oraz ruchowej w latach 2003 – 2007
- Tabela 13 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej przez NFZ Oddział Świętokrzyski w latach 2005 – 2008
- Tabela 14 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej przez Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w latach 2005 - 2008 według poszczególnych rodzajów rehabilitacji medycznej
- Tabela 15 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2007 – świadczenia udzielane w trybie pozastacjonarnym
- Tabela 16. Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2008 w trybie pozastacjonarnym
- Tabela 17 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2009 w trybie pozastacjonarnym
- Tabela 18 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2007 w trybie stacjonarnym
- Tabela 19 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2008 w trybie stacjonarnym
- Tabela 20 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w roku 2009 w trybie stacjonarnym

- Tabela 21 Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w województwie świętokrzyskim w latach 2006-2009.
- Tabela 22 Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa sanatoryjnego w województwie świętokrzyskim w latach 2006-2009.
- Tabela 23 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej w lecznictwie uzdrowiskowym przez Oddział Świętokrzyski NFZ w latach 2005 – 2009
- Tabela 24 Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczno - pomocniczy finansowane przez NFZ Oddział Świętokrzyski w latach 2006 – 2009
- Tabela 25 Odsetek osób korzystających ze świadczeń w gminnych ośrodkach pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim w latach 2008- 2009 z powodu niepełnosprawności
- Tabela 26 Wydatki w budżecie ośrodków pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim w latach 2008-2009 na świadczenia finansowe przyznane z powodu niepełnosprawności
- Tabela 27 Zatrudnienie pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej
- Tabela 28 Realizacja i wykorzystanie środków w ramach projektu systemowego ROPSZ
- Tabela 29 Ilość domów pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim - 2008r.
- Tabela 30 Miejsca i mieszkańcy w domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych na terenie Województwa Świętokrzyskiego w latach 2008-2009
- Tabela 31 Liczba miejsc i osób w Środowiskowych Domach Samopomocy
- Tabela 32. Zadania realizowane przez Samorząd Województwa z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2008 - 2009
- Tabela 33. Wykorzystanie środków PFRON przez samorzady powiatowe Województwa Świętokrzyskiego
- Tabela 34. Wysokość alokacji i środków wykorzystanych przez gminy w ramach programu Integracji Społecznej w latach 2008 i 2009.
- Tabela 35. Dotacje celowe przyznane z budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego w latach 2008-2009 dla NGOs wspierających działania na rzecz osób niepełnosprawnych w dziedzinie pomocy społecznej.

Wykaz wykresów

- Wykres 1 Liczba orzeczeń wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekaniu o niepełnosprawności w latach 2004-2009 dla osób w wieku 16 lat i więcej zamieszkałych w Województwie Świętokrzyskim
- Wykres 2 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych po raz pierwszy przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności dla osób w wieku 16 lat i więcej zamieszkałych na terenie Województwa Świętokrzyskiego, według stopnia niepełnosprawności
- Wykres 3 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych w latach 2004 –2009 przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności dla osób w wieku 16 lat i więcej, zamieszkałych na terenie Województwa Świętokrzyskiego
- Wykres 4 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności w latach 2004 – 2009 dla osób przed 16 rokiem życia, zamieszkałych na terenie Województwa Świętokrzyskiego
- Wykres. 5 Liczba orzeczeń wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności w wieku 16 lat i więcej zamieszkałych w województwie świętokrzyskim w latach 2004 – 2009 według celów orzeczeń
- Wykres 6 Liczba i cel złożonych wniosków dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2004 – 2009.
- Wykres 7 Liczba orzeczeń wydanych w latach 2005 – 2008 przez Oddział Regionalny KRUS dla mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego
- Wykres 8 Liczba orzeczeń wydanych w latach 2005 – 2008 przez Oddział Regionalny KRUS dla mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego
- Wykres 9 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez Powiatowe Zespoły ds.Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim w latach 2004 - 2009 ogółem, według przyczyn niepełnosprawności dla osób w wieku 16 lat i więcej
- Wykres 10 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez Powiatowe Zespoły ds.Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim w latach 2004 – 2009 ogółem, według przyczyn niepełnosprawności dla osób w wieku przed 16 rokiem życia
- Wykres 11 Orzeczenia wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w latach 2005 – 2008 według przyczyn niepełnosprawności.
- Wykres 12 Orzeczenia wydane przez Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach w latach 2005 - 2009
- Wykres 13. Wykorzystanie łóżek w % na oddziałach rehabilitacji medycznej w latach 2004 – 2008
- Wykres 14 Liczba udzielonych porad w latach 2003-2008.
- Wykres 15 Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2003- 2008 na 1 lekarza
- Wykres 16 Liczba udzielonych porad na 100 tys mieszkańców.

Wykres 17 Liczba lekarzy oraz liczba pacjentów przypadająca na jednego lekarza w opiece stacjonarnej

Wykres 18 Dynamika narastania kosztów realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w latach 2005 – 2009

Wykres 19 Wykorzystanie środków PFRON przez samorząd województwa w 2008 i 2009r.

Wykres 20 Wykorzystanie środków PFRON na realizację zadań powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2009 r.

Wykres 21 Struktura wykorzystania środków w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami – obszar A

Wykres 22 Obszary realizacji usług w ramach Poakcesyjnego Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami.